

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης

**Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Διοίκηση
Επιχειρήσεων (MBA)**

Μεταπτυχιακή Διατριβή

Ευρωπαϊκή Κρίση και Δαπάνες Υγείας

Καλλιόπη Νικολή

**Επιβλέπων Καθηγητής
Χριστίνα Χρίστου**

Φεβρουάριος 2016

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης

**Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Διοίκησης
*Επιχειρήσεων (MBA)***

Μεταπτυχιακή Διατριβή

Ευρωπαϊκή Κρίση και Δαπάνες Υγείας

Καλλιόπη Νικολή

**Επιβλέπων Καθηγητής
Χριστίνα Χρίστου**

Η παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή υποβλήθηκε προς μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων για απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) από τη Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Φεβρουάριος 2016

ΛΕΥΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

Περίληψη

Σκοπός της εργασίας είναι η μελέτη σε χώρες του ΟΟΣΑ, του βαθμού επίδρασης της Ευρωπαϊκής κρίσης στις δημόσιες δαπάνες υγείας και ο τρόπος που η μεταβολή αυτή επέδρασε στον πληθυσμό των διαφόρων χωρών. Η έρευνα σε περισσότερο πληγείσες χώρες και η αποτίμηση των επιπτώσεων στον πληθυσμό οικονομικές και κοινωνικές, έδειξε τις ανισότητες που επήλθαν, ποια κοινωνικά στρώματα θίχτηκαν περισσότερο, ποια δημογραφικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού (γεννήσεις, θάνατοι, μεταναστευτικά ρεύματα) επηρεάστηκαν, και τις μεταβολές που επέφερε (π.χ. αύξηση ή μείωση συγκεκριμένων νοσημάτων), αλλαγή σε συνήθειες (π.χ. διατροφικές, βιοποριστικές) και σε συμπεριφορές σε συγκεκριμένες περιστάσεις (π.χ. προτίμηση ιδιωτικού τομέα υγείας για ταχύτερη εξυπηρέτηση και για παροχή πολυτελών υπηρεσιών υγείας). Τα αποτελέσματα της μελέτης δείχνουν τον τρόπο με τον οποίο θα έπρεπε να αντιμετωπίζονται οι δημόσιες δαπάνες υγείας.

Η αποδελτίωση των συνεπειών οικονομικών και κοινωνικών που προκλήθηκαν από την μεταβολή των δημόσιων δαπανών αποσαφηνίζει τους παράγοντες και τις λάθος πρακτικές που ακολουθήθηκαν στην προσπάθεια αντιμετώπισης της κρίσης και βοηθάει στην κατανόηση της σημασίας της υγείας ως κοινωνικού αγαθού που η παροχή του πρέπει να ξεφεύγει, εξαιτίας της σπουδαιότητάς του, από τους κανόνες και τον τρόπο που διέπουν την παροχή άλλων λιγότερο ευαίσθητων αγαθών.

Στην έρευνα εξετάστηκε στο επιλεγμένο δείγμα χωρών πως η κρίση επηρέασε: τις συνολικές δαπάνες υγείας, τις δημόσιες δαπάνες υγείας, τις ιδιωτικές δαπάνες υγείας, τον πληθυσμό, το ποσοστό θνησιμότητας κάτω των 5 ετών στα 1000 άτομα, το ποσοστό παιδιών 12-23 μηνών που έχουν εμβολιαστεί, το προσδόκιμο ζωής κατά τη γέννηση καθώς και το ποσοστό γεννήσεων ανά 1000 ανθρώπους, χρησιμοποιώντας οικονομετρική μέθοδο. Από τα αποτελέσματα βρέθηκε ότι δεν επηρεάστηκαν όλες οι χώρες με τον ίδιο τρόπο. Σε χώρες με ισχυρότερες οικονομίες η επίδραση αφήνει ανεπηρέαστες τις μεταβλητές 'πληθυσμός', 'ποσοστό θνησιμότητας κάτω των 5 ετών στα 1000 άτομα' και 'ποσοστό παιδιών 12-23 μηνών που έχουν εμβολιαστεί', ενώ σε άλλες χώρες η οικονομική κρίση και η περικοπή των δημόσιων δαπανών για την υγεία καθώς και η μείωση του εισοδήματος επηρέασε με γραμμική σχέση τις παραπάνω μεταβλητές.

Summary

The aim of the project is to study in OECD countries, the degree of influence of the European crisis in public health spending and how this change affected the population of different countries. It is also to investigate the most affected countries and assess the economic and social impact as well as the inequalities made on the population. It shows what population groups and with what demographic characteristics (births, deaths, migration) were most affected and which changes : increase or decrease of specific diseases or change in habits (for instance in food or livelihood changes) or even changes in behaviors under specific circumstances (e.g. a preference for private health sector for faster and more luxurious health services) have been resulted and to show the way that public health spending should be treated.

The indexing of the economic and social consequences caused by the change in public health spending clarified the factors and the wrong practices that adopted because of the crisis. It also helped in understanding the meaning of Health as a social good that should be provided in a different way without following the rules and the way that other less sensitive good are provided.

This survey examined in the selected sample of countries using econometric method how crisis affected : the Total Health Expenditure, the Public Health Expenditure, the Privet Health Expenditure, the Population, the Mortality Rate under 5 years per thousand births, the percentage of children among 12 and 23 months that have been vaccinated, the life expect at birth and the birthrate per thousand people and conclude that the crisis did not affect all the countries in the same way. In countries with stronger economy variables such as 'population', 'mortality rate under 5 years per thousand births' and 'the percentage of children among 12 and 23 months that have been vaccinated', remained unaffected, while in other countries the crisis and the public Health care expenditure truncation as well as the privet health care expenditure reduction had a linear effect in the above variables.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την Καθηγήτρια Χριστίνα Χρίστου, που επέβλεψε και με βοήθησε κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της μεταπτυχιακής διατριβής καθώς και την οικογένειά μου για την στήριξή της.

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή	1
1.1	Περιγραφή του Προβλήματος.....	1
1.1.1	Προσδιορισμός του Προβλήματος.....	1
1.1.2	Διεθνής Εμπειρία και Λύση του Προβλήματος	2
1.2	Σκοπός της Μελέτης.....	2
1.2.1	Θέση της Διατριβής.....	3
1.2.2	Περιγραφή της Μεθοδολογίας και Περιορισμοί της Διατριβής.....	3
2	Διεθνής Βιβλιογραφία	7
2.1	Δαπάνες Υγείας & ΑΕΠ	7
2.1.1	Σχέση Δαπανών Υγείας και Εθνικού Εισοδήματος.....	7
2.1.2	Κοινωνικές Δαπάνες.....	9
2.2	Ελλάδα –Δαπάνες Υγείας.....	9
2.2.1	Ελλάδα –Εθνικό Σύστημα Υγείας.....	9
2.2.2	Στροφή στον ιδιωτικό Τομέα.....	10
2.3	Η Ελλάδα στην Κρίσιμη Περίοδο.....	11
2.3.1	Ανεργία.....	11
2.3.2	Ιδιωτικός Τομέας Υγείας.....	11
2.3.3	Άτυπες Πληρωμές.....	12
2.4	Βρετανία –Εθνικό Σύστημα Υγείας.....	12
2.4.1	Αγκυλώσεις του Δημόσιου Τομέα Υγείας.....	12
2.4.2	Ιδιωτική Ασφάλιση Υγείας.....	13
2.4.3	Επιπτώσεις στην Δημόσια Πρόνοια.....	13
2.4.4	Αμεροληψία του Εθνικού Συστήματος Υγείας	14
2.5	Χρόνιοι Ασθενείς στην Ελλάδα.....	15
2.5.1	Κρίσιμα Ζητήματα.....	15
2.5.2	Καταστροφικές Δαπάνες Υγείας.....	15
2.6	Πορτογαλία Εθνικό Σύστημα Υγείας.....	16
2.6.1	Καταστροφικές Δαπάνες Υγείας.....	16
2.6.2	Ευάλωτες Ομάδες.....	17
2.6.3	Παχυσαρκία.....	17
2.6.4	Συγκρίσεις Ποσοστών Δαπανών.....	18
2.6.5	Τρόποι Αντιμετώπισης Παχυσαρκίας.....	18
2.6.6	Στρατηγικές.....	19
2.7	Γερμανία –Τιμολόγηση Φαρμάκων.....	19
2.7.1	Φάρμακα με Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας.....	20
2.7.2	Καθιέρωση Κανονιστικού Πλαισίου Τιμολόγησης.....	20
3	Αποτελέσματα	21
3.1	Αυστρία	21
3.2	Γαλλία	26
3.3	Γερμανία.....	32
3.4	Ελλάδα.....	36
3.5	Ιρλανδία.....	42
3.6	Ιταλία.....	48
3.7	Ολλανδία.....	54
3.8	Πορτογαλία.....	60
3.9	Ισπανία.....	65
3.10	Σουηδία.....	71
3.11	Ηνωμένο Βασίλειο.....	77
3.12	Χρησιμοποιώντας διαφορετικό μοντέλο.....	84
4	Συμπεράσματα	85
4.1	Δαπάνες Υγείας.....	85
4.2	Πληθυσμός	85

4.3	Ποσοστό Θνησιμότητας Παιδιών κάτω των 5 ετών στις 1000 γεννήσεις	86
4.4	Ποσοστό Παιδιών Ηλικίας 12-23 Μηνών που έχουν Εμβολιαστεί	87
4.5	Προσδόκιμο Ζωής κατά την Γέννηση	87
4.6	Ποσοστό γεννήσεων στα 1000 άτομα.....	88
4.7	Γενικά Συμπεράσματα	88

Βιβλιογραφία	90

Κεφάλαιο 1

Εισαγωγή

1.1 Περιγραφή του Προβλήματος

Η Ευρωπαϊκή κρίση αποτελεί μέρος ενός γενικευμένου προβλήματος και είναι η σοβαρότερη μεταπολεμική κρίση στην Ευρώπη. Η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση του 2007 ξεκίνησε από τις ΗΠΑ και επεκτάθηκε ταχύτατα σαν ντόμινο στην Ευρώπη και σε άλλες αγορές παγκόσμια. Τα επισφαλή στεγαστικά δάνεια είχαν ένα ταχύ ρυθμό εξάπλωσης από 9% των συνολικών στεγαστικών το 2003 σε 24% το 2007. Τον φρενήρη δανεισμό ακολούθησε η υπερτίμηση των ακινήτων. Η φούσκα στις τιμές των ακινήτων οδήγησε σε υπερκατανάλωση. (INE-ΓΣΕΕ, 2008)^[1], ενώ οι άμετρες επενδύσεις οδήγησαν σε υπερθέρμανση της οικονομίας. Οικονομική κρίση είναι η συνεχόμενη μείωση της οικονομικής δραστηριότητας, βασικός δείκτης της οποίας είναι οι επενδύσεις. Η προσφορά προϊόντων ξεπερνούσε τη ζήτηση με συνέπεια η ανισότητα αυτή ανάμεσα στην παραγωγή και την κατανάλωση προϊόντων να οδηγήσει σε μείωση του ποσοστού κέρδους των επιχειρηματιών, οι οποίοι με την σειρά τους προχώρησαν στον περιορισμό των επιχειρήσεων (Μηλιός, Δημούλης & Οικονομάκης, 2005)^[2].

1.1.1 Προσδιορισμός του Προβλήματος

Ο περιορισμός των επιχειρήσεων σε αριθμούς οδήγησε σε αύξηση της ανεργίας, σε μείωση μισθών και σε μεγάλη πτώση της καταναλωτικής ικανότητας. Εφαρμόστηκε δημοσιονομική πολιτική από τις κυβερνήσεις των χωρών. Το τραπεζικό σύστημα χρειάστηκε οικονομική στήριξη η οποία είχε σαν αποτέλεσμα την αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος και του χρέους στις χώρες που δέχτηκαν την χρηματοδότηση.

1.1.2 Διεθνής Εμπειρία και Λύση του Προβλήματος

Οι περισσότερες χώρες μέλη του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης αναγκάστηκαν να μειώσουν τις δημόσιες δαπάνες τους στον τομέα της Υγείας. Το 2012 σημειώθηκε μια μικρή ανάκαμψη στην οικονομία των περισσότερων χωρών μελών του ΟΟΣΑ αλλά παρόλα αυτά οι δαπάνες υγείας, ιδιαίτερα αυτές που αφορούν την φαρμακευτική περίθαλψη παραμένουν ιδιαίτερα χαμηλές. Η Ελλάδα καθώς και χώρες όπως η Ιταλία και η Πορτογαλία, στις οποίες τα σημάδια της οικονομικής κρίσης ήταν εντονότερα εξακολουθούν να εμφανίζουν μείωση των δαπανών Υγείας.

Οι οριζόντιες περικοπές που εφαρμόστηκαν στον κλάδο της Υγείας όπως και σε άλλους κλάδους στην προσπάθεια εξοικονόμησης των δημόσιων δαπανών δεν θα μπορούσαν και δεν έφεραν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Το μόνο που κατάφεραν ήταν να αποδιοργανωθεί και να καταρρακωθεί το ήδη προβληματικό σύστημα Υγείας και να αποθαρρυνθούν οι επενδύσεις στον τομέα Υγείας.

Το πρόβλημα δεν λύνεται αφήνοντας νοσοκομειακά, φαρμακευτικά και ασφαλιστικά ακάλυπτους τους πολίτες, υποβάλλοντάς τους ταυτόχρονα σε δυσβάστακτη φορολογία. Η λύση θα βρεθεί μέσα από τόνωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας στους τομείς της έρευνας για την Υγεία.

1.2 Σκοπός της Μελέτης

Σκοπός της μελέτης είναι να εξετάσει την πορεία που ακολούθησαν οι Δαπάνες Υγείας κατά την περίοδο της κρίσης, πως αυτές επηρεάστηκαν από την δημοσιονομική πολιτική που εφαρμόστηκε σαν απόρροια της Ευρωπαϊκής κρίσης, τι αποτελέσματα έφεραν οι περικοπές στις δαπάνες υγείας.

Η οικονομική κρίση στην Ευρώπη οδήγησε τις κυβερνήσεις σε πολιτικές ελάττωσης των δημόσιων δαπανών για την υγεία. Αυτό σε συνδυασμό με την μείωση των μισθών και την αύξηση της ανεργίας έδρασαν πολλαπλασιαστικά και οδήγησαν σε αύξηση των ανισοτήτων στον πληθυσμό και μείωση του κράτους πρόνοιας.

1.2.1 Θέση της Διατριβής

Σε δείγμα 11 Ευρωπαϊκών χωρών του ΟΟΣΑ και για διάστημα από το 2003 έως το 2014, εξετάζονται οι μεταβολές στις συνολικές, τις δημόσιες και τις ιδιωτικές δαπάνες υγείας, στον πληθυσμό, την παιδική θνησιμότητα, τους εμβολιασμούς βρεφών, στο προσδόκιμο όριο ζωής και στα ποσοστά των γεννήσεων ανά 1000 άτομα του πληθυσμού. Τα δεδομένα είναι παρμένα από στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας. Τα αποτελέσματα από την ανάλυση δεδομένων δείχνουν ότι σε όλες τις χώρες η οικονομική κρίση επηρέασε τις δημόσιες δαπάνες υγείας. Έδειξαν ακόμη ότι η επίδραση δεν ήταν ομοιόμορφη σε όλες τις χώρες. Σε κάποιες χώρες ήταν εντονότερη και επηρέασε αλυσιδωτά το ποσοστό των παιδιών 12-23 μηνών που εμβολιάζονται καθώς και το ποσοστό θνησιμότητας ενώ σε άλλες ήταν ηπιότερη. Κατέστησε σαφές ότι οι χώρες αυτές εξακολουθούν να είναι λαοί της Ευρώπης, που αντιμετωπίζουν διαφορετικά προβλήματα και δυσκολίες.

1.2.2 Περιγραφή της Μεθοδολογίας και Περιορισμοί της Διατριβής

Ακολουθείται η οικονομετρική μέθοδος ανάλυσης των δεδομένων. Η ανάλυση σκοπό έχει να διερευνήσει τη σχέση μεταξύ κάποιων ανεξάρτητων μεταβλητών x και μιας εξαρτημένης μεταβλητής y . Το ζητούμενο είναι ένα μοντέλο που να αντιπροσωπεύει με σχετική ακρίβεια την τυχαιότητα που υπάρχει στις μεταβλητές αυτές (πιθανοθεωρητικό μοντέλο). Ένα τέτοιο μοντέλο είναι το γραμμικό μοντέλο 1ης τάξης ή μοντέλο απλής γραμμικής παλινδρόμησης το οποίο δίνεται από την εξίσωση:

$$y = \beta_0 + \beta_1 x + \varepsilon \quad (1)$$

όπου :

y : εξαρτημένη μεταβλητή

x : ανεξάρτητη μεταβλητή

β_0 : ίχνος στον άξονα y

β_1 : κλίση της ευθείας

ε : μεταβλητή σφάλματος

Η εκτίμηση των συντελεστών β_0, β_1 , γίνεται με τη μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων, η οποία υπολογίζει την ευθεία που έχει την ελάχιστη απόσταση από δύο σημεία που έχουν παρασταθεί σε σύστημα αξόνων x, y , και αποτελούν τιμές ενός τυχαίου δείγματος, δηλαδή οι εκτιμητές b_0, b_1 των συντελεστών β_0, β_1 , υπολογίζονται έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται το άθροισμα των τετραγώνων των αποκλίσεων

$$\sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i)^2 \quad (2)$$

και είναι οι συντελεστές της αντίστοιχης ευθείας στην γραφική παράσταση του δείγματος.

$$\hat{y} = b_0 + b_1 x \quad (3)$$

[εξίσωση παλινδρόμησης : (Keller, 2010)].

Στην απλή γραμμική παλινδρόμηση χρησιμοποιείται ο έλεγχος της κλίσης για τον καθορισμό ύπαρξης γραμμικής σχέσης μεταξύ των δύο μεταβλητών.

Έστω (μηδενική υπόθεση) $H_0 : \beta_1 = 0$

(εναλλακτική υπόθεση) $H_1 : \beta_1 \neq 0$ (4)

Το p-value ορίζεται ως βαθμός υποστήριξης της μηδενικής υπόθεσης:

$$P(|t| \geq |t^*|; H_0 \text{ αληθής}) = \text{p-value} \quad (5)$$

Απόφαση:

Για επίπεδο σημαντικότητας 5% αποδεχόμαστε την H_0 αν $\text{p-value} \geq 0,05$

Για επίπεδο σημαντικότητας 10% αποδεχόμαστε την H_0 αν $\text{p-value} \geq 0,10$

Για επίπεδο σημαντικότητας 1% αποδεχόμαστε την H_0 αν $\text{p-value} \geq 0,01$

Αν η μηδενική υπόθεση είναι αληθής δεν σημαίνει υποχρεωτικά ότι δεν υπάρχει καμία γραμμική σχέση μεταξύ των δύο μεταβλητών.

Για την αξιολόγηση του μοντέλου χρησιμοποιείται ο συντελεστής προσδιορισμού R^2 , ο οποίος δίνεται από τον τύπο:

$$R^2 = 1 - \frac{\text{SSE}}{\sum (y_i - \hat{y})^2} \quad (6)$$

ή ο προσαρμοσμένος συντελεστής προσδιορισμού (adjusted R^2), για τις περιπτώσεις που το μέγεθος του δείγματος είναι μικρό σε σύγκριση με το πλήθος των ανεξάρτητων μεταβλητών (Keller, 2010)^[3].

Ερμηνεία των συντελεστών: Ο συντελεστής b_0 ερμηνεύεται ως η τιμή της εξαρτημένης μεταβλητής αν όλες οι ανεξάρτητες μεταβλητές είναι ίσες με μηδέν. Οι συντελεστές ερμηνεύονται ως η μεταβολή που προκαλείται στην εξαρτημένη μεταβλητή αν αυξηθεί κατά μία μονάδα η τιμή της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Οι προσδιοριστικοί παράγοντες ενός φαινομένου είναι περισσότεροι από ένας. (Χάλκος, 2011)^[4]. Ένα μοντέλο καλό είναι να περιλαμβάνει όλες τις ανεξάρτητες μεταβλητές που πιστεύεται ότι επηρεάζουν την τιμή της εξαρτημένης μεταβλητής, οπότε σ' αυτήν την περίπτωση υποθέτουμε ότι οι μεταβλητές συνδέονται με μια σχέση της μορφής:

$$y = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \dots + \beta_k x_k + \varepsilon \quad (7)$$

με $\beta_0, \beta_1, \beta_2, \dots, \beta_k$ είναι οι συντελεστές και ε : μεταβλητή σφάλματος

Η γραφική απεικόνιση είναι μια πολυδιάστατη επιφάνεια που λέγεται επιφάνεια απόκρισης. Στην ανάλυση παλινδρόμησης σημαντικό μέρος είναι οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την εφαρμογή των μεθόδων.

Προϋποθέσεις για την μεταβλητή σφάλματος

Η κατανομή πιθανοτήτων της μεταβλητής σφάλματος ε πρέπει να είναι κανονική.

Ο μέσος της κατανομής πρέπει να είναι μηδέν. Δηλαδή:

$$E(\varepsilon)=0 \quad (8)$$

Η τυπική απόκλιση σ της μεταβλητής σφάλματος πρέπει να είναι σταθερή για κάθε τιμή του x .

Οι τιμές του σφάλματος είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους.

Στην πολλαπλή παλινδρόμηση η εξίσωση παλινδρόμησης για k ανεξάρτητες μεταβλητές είναι:

$$\hat{y} = b_0 + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_kx_k \quad (9)$$

όπου $b_0, b_1, b_2, \dots, b_k$ είναι οι εκτιμητές των αντίστοιχων συντελεστών $\beta_0, \beta_1, \beta_2, \dots, \beta_k$ οι οποίοι υπολογίζονται με τη μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων.

Για τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου χρησιμοποιείται η ανάλυση διασποράς. Εδώ η μηδενική και η εναλλακτική υπόθεση είναι:

$$\text{Έστω (μηδενική υπόθεση)} \quad H_0 : \beta_1 = \beta_2 = \dots = \beta_k = 0$$

$$\text{(εναλλακτική υπόθεση)} \quad H_1 : \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0 \quad (10)$$

Έλεγχος των συντελεστών γίνεται με την τιμή p -value. Όταν στον έλεγχο κάποιων συντελεστών η τιμή $-p$ είναι μεγάλη και δεν βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης υπέρ της εναλλακτικής, αυτό μπορεί να σημαίνει ή ότι δεν υπάρχει γραμμική σχέση ανάμεσα στην εξαρτημένη και την συγκεκριμένη ανεξάρτητη μεταβλητή ή μπορεί να υπάρχει γραμμική σχέση η οποία να συγκαλύπτεται από ένα φαινόμενο που ονομάζεται *πολυσυγγραμμικότητα*. Δημιουργείται πρόβλημα όταν υπάρχει ισχυρή γραμμική σχέση μεταξύ δύο ή περισσότερων από τις ανεξάρτητες μεταβλητές που χρησιμοποιήσαμε στο μοντέλο. Την ύπαρξη ή όχι γραμμικής σχέσης την βρίσκουμε εκτελώντας έναν έλεγχο του συντελεστή συσχέτισης μεταξύ της εξαρτημένης και κάθε μίας από τις ανεξάρτητες μεταβλητές. Παρόλο που δεν υπάρχει κρίσιμη τιμή του συντελεστή συσχέτισης για την ανίχνευση της πολυσυγγραμμικότητας, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε έναν πρακτικό κανόνα. Αν ο έλεγχος F έχει υψηλή τιμή, ενώ οι έλεγχοι t ; έχουν χαμηλές τιμές, είναι πιθανό να

υπάρχει πολυσυγγραμμικότητα (Keller, 2010α)^[5]. Όταν τα δεδομένα δεν έχουν ληφθεί ταυτόχρονα αλλά αποτελούν χρονολογική σειρά, πρέπει να ελέγξουμε για αυτοσυσχέτιση των τιμών της μεταβλητής σφάλματος. Ο έλεγχος Durbin-Watson επιτρέπει την ανίχνευση αυτοσυσχέτισης 1^{ης} τάξης και συνοψίζεται στον πίνακα:

Διάστημα τιμών	Συμπέρασμα
$0 < d < d_L$	Υπάρχει θετική αυτοσυσχέτιση
$d_L < d < d_U$	Αβεβαιότητα
$d_U < d < 4 - d_U$	Δεν υπάρχει αυτοσυσχέτιση
$4 - d_U < d < 4 - d_L$	Αβεβαιότητα
$4 - d_L < d < 4$	Υπάρχει αρνητική αυτοσυσχέτιση

Πίνακας 1 (Keller, 2010)

Κεφάλαιο 2

Διεθνής βιβλιογραφία

2.1 Δαπάνες Υγείας & ΑΕΠ

Είναι γνωστή η ισχυρή θετική σχέση μεταξύ των κατά κεφαλήν δαπανών για την υγεία και του κατά κεφαλήν ΑΕΠ. Ο Newhouse (1977) ο οποίος στηρίχθηκε στην εφαρμογή των καμπυλών Engel, για την υγειονομική περίθαλψη επέστησε την προσοχή ότι πάνω από το 90% της μεταβολής που παρατηρήθηκε μεταξύ των χωρών του δείγματος στις κατά κεφαλήν δαπάνες για την ιατρική περίθαλψη θα μπορούσε να εξηγηθεί από τις διακυμάνσεις του κατά κεφαλήν ΑΕΠ, με εισοδηματική ελαστικότητα [1,15-1,31]. Ένα συμπέρασμά του είναι ότι αν υποθεθεί ότι υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που μπορεί να επηρεάζουν τις ιατρικές δαπάνες περίθαλψης (όπως για παράδειγμα: οι τιμές, η μέθοδος της επιστροφής των αμοιβών των γιατρών και άλλα χαρακτηριστικά του συστήματος παροχής υγειονομικής περίθαλψης) αυτοί είναι άνευ σημασίας από ποσοτικής πλευράς (Newhouse, 1977)^[6].

Ακολούθησε η μελέτη του (Leu, 1986)^[7], με τη σημείωση αν οι ισχυρισμοί αυτοί είναι βιώσιμοι στο χρόνο. Τα αποτελέσματά του δεν αντέκρουσαν αποτελέσματα προηγούμενων, απέδειξαν ότι δύο ακόμα παράγοντες είναι σημαντικοί: το μερίδιο της δημόσιας δαπάνης στο σύνολο των δαπανών για την υγεία, καθώς και η παρουσία ενός κεντρικού εθνικού συστήματος υγείας. Επίσης αναφέρεται η επίδραση της δημογραφικής δομής [συνάρτηση με την ηλικία (π.χ. κάτω των 15 ετών)].

2.1.1 Σχέση Δαπανών Υγείας και Εθνικού Εισοδήματος

Το 1987 εξετάζεται η σχέση μεταξύ των δαπανών υγείας και του εθνικού εισοδήματος και κατά πόσο μπορεί να θεωρηθεί η υγεία σαν αγαθό πολυτελείας; (Parkin, McGuire and Yule, 1987)^[8]. Επισημαίνουν ότι σε όλες τις μελέτες οι οποίες διεξήχθησαν σε διαφορετικές χώρες και διαφορετικά έτη η συσχέτιση ανάμεσα στο εισόδημα και τις

δαπάνες για την υγεία παραμένει αξιοσημείωτα σταθερή και υπολογίστηκε η ελαστικότητα εισοδήματος να είναι μεγαλύτερη από τη μονάδα. Αυτό το συμπέρασμα θα μπορούσε να υποδηλώνει ότι ίσως "η υγειονομική περίθαλψη ... είναι αγαθό πολυτελείας"; Είναι επιφυλακτικοί ως προς το εάν η χρήση των συναλλαγματικών ισοτιμιών αντανakλά αξιόπιστα την σχετική αγοραστική δύναμη μεταξύ των διαφορετικών χωρών.

Η κριτική για την χρήση των συναλλαγματικών ισοτιμιών ενισχύεται περισσότερο όταν πρόκειται για μη εμπορεύσιμα αγαθά όπως η υγεία, στα οποία η χρήση τους αποδίδει ελάχιστη βαρύτητα. Τα τελευταία χρόνια έχει δημιουργηθεί ένας θεσμός που προσπαθεί να καθιερώσει συγκρίσεις που να βασίζονται σε μέτρα πραγματικού όγκου. Αυτή η διαφορετική προσέγγιση είναι γνωστή ως προσέγγιση με βάση την 'Ισοτιμία Αγοραστικής Δύναμης (ΙΑΔ)' ή 'Purchasing Power Parity (PPP)' και δεν παρουσιάζει κανένα από τα προβλήματα των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Υπάρχει όμως σειρά άλλων πρακτικών προβλημάτων με τις μετρήσεις με βάση την προσέγγιση PPP τα οποία επιδεινώνονται όταν οι ομάδες των βασικών προϊόντων που υπόκεινται σε έλεγχο δεν διατίθενται στην αγορά αγαθών ή υπηρεσιών (όπως στην περίπτωση της υγειονομικής περίθαλψης). Παρ' όλα αυτά τα αποτελέσματά τους δείχνουν επίσης τη σημασία της λειτουργικής μορφής των καμπυλών Engel για οποιαδήποτε μελλοντική εργασία καθώς και ότι χρησιμοποιώντας συγκεντρωτικά δεδομένα φαίνεται να υποστηρίζεται η άποψη ότι η ιατρική περίθαλψη είναι, αν μη τι άλλο 'μία αναγκαιότητα και όχι πολυτέλεια σε οικονομικούς όρους'. Οι προβληματισμοί αυτοί οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι η υγειονομική περίθαλψη δεν είναι ούτε μόνο αγαθό αναγκαιότητας ούτε μόνο πολυτέλειας. Είναι και τα δύο εφόσον η εισοδηματική ελαστικότητα ποικίλει ανάλογα με το επίπεδο της ανάλυσης.

Ένα ακόμα ερώτημα που απασχόλησε τους προηγούμενους μελετητές είναι εάν η Υγειονομική Περίθαλψη είναι αγαθό πολυτελείας είτε είναι η εισοδηματική ελαστικότητα των δαπανών πάνω είτε κάτω από το 1,0. Η ύπαρξη σύγχυσης και τα αντικρουόμενα εμπειρικά αποτελέσματα έχουν προέλθει κυρίως από τον λάθος καθορισμό της μονάδας της παρατήρησης. Είναι αναμενόμενο οι μετρήσεις της ελαστικότητας εισοδήματος να διαφοροποιούνται μεταξύ μεμονωμένων μετρήσεων, μετρήσεων σε ομάδα κινδύνου και μετρήσεων του Εθνικού Συστήματος Υγείας όπως διαφέρουν και οι τιμές ελαστικότητας μεταξύ ατομικής ζήτησης, σταθερής ζήτησης και

ζήτησης της αγοράς. Η αντίθεση μεταξύ της μέσης συμπεριφοράς των ατόμων και της μέσης συμπεριφοράς των ομάδων απεικονίζεται σε ικανοποιητικό βαθμό από την ασφάλιση, καταδεικνύοντας τον καίριο ρόλο της κοινωνικής και ιδιωτικής ασφάλισης στη σύνδεση της μικροοικονομικής και μακροοικονομικής ανάλυσης των Δαπανών για την Υγεία (Getzen, 2000)^[9].

2.1.2 Κοινωνικές Δαπάνες

Ένα ακόμα στοιχείο που απασχόλησε μελετητές σχετικό με τις δημόσιες δαπάνες Υγείας, είναι ότι ενώ μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1980 οι κυβερνήσεις αύξαναν τις συνολικές κοινωνικές δαπάνες, την δεκαετία 1990 αναδύεται μια αξιολογη προσπάθεια εστίασης σε υποκατηγορίες όπως οι Δαπάνες για την Υγεία ώστε να προσδιοριστούν τα αντισταθμιστικά οφέλη. Οι δαπάνες για την Υγεία αυξάνονται σταθερά στις χώρες του ΟΟΣΑ, χωρίς να είναι πολύ ξεκάθαρος ο λόγος. Ο Niklas Potrafke αξιολογεί εμπειρικά κατά πόσο οι πολιτικές δυνάμεις, ιδεολογίες και τα εκλογικά κίνητρα επηρεάζουν την αύξηση των Δημόσιων Δαπανών για την Υγεία σε 18 χώρες του ΟΟΣΑ κατά την διάρκεια της περιόδου 1974 -2004. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι κατεστημένοι φορείς αυξάνουν τις δαπάνες δημόσιας υγειονομικής περίθαλψης σε περιόδους εκλογών, ανεξαρτήτως πολιτικής ιδεολογίας. Καταδεικνύουν επίσης την σημασία που θα πρέπει να δίνεται στις εξαγγελίες και τις πολιτικές συζητήσεις πριν από τις εκλογές σε θέματα σχετικά με τον τομέα της Δημόσιας Υγείας καθώς και την πολιτική πίεση για αναδιάρθρωση του συστήματος Υγείας ειδικά σε περιόδους δημογραφικών αλλαγών (Niklas, 2010)^[10].

2.2 Ελλάδα – Δαπάνες Υγείας

Στην Ελλάδα οι δαπάνες Υγείας σαν ποσοστό του ΑΕΠ αυξήθηκαν σταδιακά από το 1,9% το 1960 στο 3,7% το 1980, εξακολουθώντας να είναι το χαμηλότερο ποσοστό ανάμεσα στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης (Ιρλανδία: 7,3 – Ιταλία:5,3 – Πορτογαλία: 4,5 και Ισπανία:4,5).

2.2.1 Ελλάδα -Εθνικό Σύστημα Υγείας

Το Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ), θεσπίστηκε το 1983 και βρισκόταν συνεχώς σε ένα καθεστώς συνεχιζόμενης κρίσης η οποία οφειλόταν στην προβληματική διοίκηση, την χαμηλή παραγωγικότητα και την ανεπαρκή Πρωτοβάθμια Υγειονομική Περίθαλψη. Το

2000 στην Ελλάδα, σ' έναν πληθυσμό που αριθμούσε 10.516.366 άτομα η βρεφική θνησιμότητα ήταν 6,4 ‰ (6.4 θάνατοι στις 1000 γεννήσεις). Το προσδόκιμο όριο ζωής για τους άνδρες ήταν τα 76 χρόνια ενώ για τις γυναίκες τα 81 χρόνια. Αυτοί οι πολύ ικανοποιητικοί δείκτες, οι οποίοι κατέτασσαν την Ελλάδα σε μία από τις καλύτερες θέσεις ανάμεσα στις χώρες της Ευρώπης, αποδίδονται στο σχετικά υψηλό βιοτικό επίπεδο, το καλό κλίμα και την υγιεινή διατροφή και όχι στη συνεισφορά των Υπηρεσιών Υγείας (Tountas, Karnaki & Pavi, 2002)^[11].

Στην Ελλάδα τη δεκαετία του 1980, ταυτόχρονα με την εφαρμογή του Εθνικού Συστήματος Υγείας, έγινε μια προσπάθεια να αλλάξει η εικόνα που την κατέτασσε μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ που δαπανούν το χαμηλότερο ποσοστό του ΑΕΠ για Δημόσιες Δαπάνες Υγείας με αποτέλεσμα οι συνολικές δαπάνες για την Υγεία να ανέλθουν στο 5,5% του ΑΕΠ το 1990. με το ποσοστό των ιδιωτικών δαπανών για την υγεία να είναι πολύ μικρό σε σχέση με τις δημόσιες δαπάνες για την υγεία. Το ίδιο διάστημα οι περισσότερες χώρες στην Ευρώπη εφάρμοσαν αντίθετες πολιτικές περιορίζοντας τις δαπάνες τους.

Η μεγάλη αύξηση των δαπανών για την υγεία συνοδεύτηκε από λανθασμένες πολιτικές όπως: α. περιορισμός του ιδιωτικού τομέα δημιουργώντας εμπόδια για επενδύσεις σ' αυτόν και β. η πολιτική διατήρησης σε όσο το δυνατόν χαμηλά επίπεδα της ημερήσιας νοσοκομειακής χρέωσης είχε σαν αποτέλεσμα να χρειαστεί να δοθούν μεγάλες κρατικές επιδοτήσεις. Παρά τις επιδοτήσεις οι συνθήκες στα μεγάλα νοσοκομεία επιδεινώθηκαν. Η κακή κατάσταση των κλινών και οι μεγάλες αναμονές για εξυπηρέτηση, οδήγησαν σε μία παραοικονομία με πληρωμές κάτω από το τραπέζι και σε ενδυνάμωση του ιδιωτικού τομέα Υγείας. Παράλληλα αυξήθηκε ραγδαία η ζήτηση για ιδιωτική ασφάλιση σε θέματα υγείας με παροχή ασφαλιστικής κάλυψης στις ιδιωτικές κλινικές και τα διαγνωστικά κέντρα (Liaropoulos, 1995)^[12].

2.2.2 Στροφή στον Ιδιωτικό Τομέα Υγείας

Την δεκαετία 1990 παρατηρήθηκε στροφή και αύξηση των δαπανών στον ιδιωτικό τομέα με παράλληλη αύξηση τόσο των ιδιωτών γιατρών όσο και των διαγνωστικών κέντρων. Αυτό οφείλεται στις άσχημες συνθήκες των νοσοκομείων αλλά και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού.

2.3 Η Ελλάδα στην Κρίσιμη Περίοδο

Η Ελλάδα επηρεάστηκε περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη Ευρωπαϊκή χώρα από την οικονομική κρίση. Η αύξηση της ανεργίας, η εργασιακή ανασφάλεια, η μείωση του εισοδήματος, η φτώχεια και η αύξηση των ψυχικών διαταραχών αποτελούν κάποιες από τις σοβαρές συνέπειες της οικονομικής κρίσης στην κοινωνικό –οικονομική ζωή. Προκειμένου να διατηρηθεί η δημοσιονομική ισορροπία, και η οικονομική βιωσιμότητα, εφαρμόστηκαν αυστηρά μέτρα λιτότητας. Το σύστημα Υγείας επηρεάστηκε ιδιαίτερα από αυτά τα μέτρα λιτότητας. Οι δραστικές περικοπές στις δημόσιες δαπάνες υγείας επηρέασαν σημαντικά τη δομή και τη λειτουργία των δημόσιων νοσοκομείων, τα οποία ήρθαν αντιμέτωπα με υπό -στελέχωση προσωπικού, ελλείμματα, ελλείψεις φαρμάκων και βασικών ιατρικών ειδών.

2.3.1 Ανεργία

Η αύξηση της ανεργίας συνδέεται με σημαντική αύξηση των θανάτων που οφείλονται σε εσκεμμένη βία. Πρόσφατη μελέτη σε 26 χώρες της Ευρώπης αναφέρει ότι 1% αύξηση της ανεργίας οδηγεί σε αύξηση των αυτοκτονιών κατά 0,79% σε ηλικιακές ομάδες πληθυσμού < 65 ετών, σε αύξηση ψυχικών διαταραχών όπως το άγχος και η κατάθλιψη, αύξηση του καπνίσματος και του αλκοολισμού καθώς και αύξηση της κατανάλωσης τροφών χαμηλής ποιότητας, ενώ η χρόνια ανεργία μπορεί να προκαλέσει κοινωνική απομόνωση και ένδεια, αυξάνοντας τον κίνδυνο νοσηρότητας και τα ποσοστά πρόωρης θνησιμότητας από ισχαιμικά καρδιακά επεισόδια ή εγκεφαλικά νοσήματα, ιδίως στους μετανάστες και στις ευάλωτες ομάδες (Ifanti, Argyriou, Kalofonou & Kalofonos, 2013)^[13].

2.3.2 Ιδιωτικός Τομέας Υγείας

Στην Ελλάδα η κάλυψη των πολιτών με δημόσια ασφάλεια υγείας είναι σχεδόν καθολική, εντούτοις παραμένει η χώρα με το πιο ιδιωτικοποιημένο σύστημα υγειονομικής περίθαλψης ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα προβληματικά οργανωτικά χαρακτηριστικά του συστήματος υγείας, η ανεπαρκής δημόσια χρηματοδότηση και οι αντίστοιχες ελλείψεις των υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας κατά κάποιο τρόπο σπρώχνουν τα νοικοκυριά να αναζητήσουν ιατρική φροντίδα στον ιδιωτικό τομέα. Στις αγροτικές περιοχές η συχνότητα επίσκεψης

σε ιδιώτη γιατρό είναι αυξημένη σε σχέση με την συχνότητα στις αστικές περιοχές, παρόλο που θα περίμενε κανείς το αντίθετο εξαιτίας της υψηλότερης μόρφωσης και εισοδήματος. Αυτό πιθανότατα οφείλεται στις σοβαρές ελλείψεις των αγροτικών κέντρων υγείας σε γιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων. Οικογένειες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο τείνουν να επισκέπτονται ιδιώτες χειρουργούς γιατρούς πιο συχνά και αυτό εξηγείται αφενός γιατί η δημόσια ασφάλιση με την οποία καλύπτονται παρέχει ιατρικές υπηρεσίες οι οποίες δεν ικανοποιούν όσο θα ήθελαν αυτούς που τις λαμβάνουν και αφετέρου γιατί οι δουλειές τους είναι μεγαλύτερης επικινδυνότητας από την άποψη των ατυχημάτων ή άλλων προβλημάτων που απαιτούν άμεση φροντίδα η οποία συνήθως δεν παρέχεται από τις δημόσιες υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας (Siskou, Kaitelidou, Papakonstantinou & Liaropoulos, 2008)^[14].

2.3.3 Άτυπες Πληρωμές

Στα Ελληνικά δημόσια νοσοκομεία, οι άτυπες πληρωμές μπορεί να αφορούν στο προσωπικό των νοσοκομείων που μπορεί να διευκολύνει την πρόσβαση στις υπηρεσίες και στους προτιμώμενους γιατρούς για να τους παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές (με παράκαμψη λιστών αναμονής ή μείωση του χρόνου αναμονής). Πολλές φορές γίνεται από φόβο ότι θα λάμβαναν υποδεέστερη φροντίδα αν δεν το έκαναν, ενώ άλλες φορές γιατί ο γιατρός απαίτησε πληρωμή με αυτόν τον τρόπο.· Ενώ άλλοι το κάνουν γιατί το θεωρούν αναγκαία έκφραση ευγνωμοσύνης στο τέλος της παραμονής τους στο νοσοκομείο. (Lycourgos Liaropoulos, Olga Siskou, Daphne Kaitelidou, Mamas Theodorou και Theofanis Katostaras, 2008)^[15].

2.4 Βρετανία –Εθνικό Σύστημα Υγείας

Στην Βρετανία η Εθνική Υπηρεσία Υγείας απέτυχε να περιορίσει τον ιδιωτικό τομέα επειδή το εθνικό σύστημα Υγείας πάσχει από κάποιες δυσκαμψίες. Παρά τις μεγάλες επιδοτήσεις και σε πολλές περιπτώσεις δωρεάν δημόσιες παροχές, ο ιδιωτικός τομέας εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική δύναμη. γιατί οι κυβερνητικές παροχές, έρχονται με ένα κόστος.

2.4.1 Αγκυλώσεις του Δημόσιου Τομέα Υγείας

Στον Δημόσιο Τομέα Υγείας ακόμα και άτομα για τα οποία δεν απαιτείται επείγουσα ιατρική παρέμβαση συχνά τοποθετούνται σε λίστα αναμονής πριν εξεταστούν από

κάποιον εξειδικευμένο γιατρό. Αυτές οι καθυστερήσεις οδηγούν ορισμένα άτομα στην απόφαση να πληρώσουν για επιπλέον παροχές στην υγειονομική περίθαλψη προκειμένου να απολαύσουν την πιο πολυτελή μεταχείριση κατά τη θεραπεία τους. Το μεγαλύτερο μέρος, αυτών των ατόμων καταφεύγουν στην ιδιωτική ασφάλιση για την ομαλή διεξαγωγή των πληρωμών των επαυξημένων ιατρικών πακέτων που επιλέγουν. Αποδείχθηκε ότι όσο αυξάνονται σε διάρκεια οι λίστες αναμονής στο ΕΣΥ σε σχέση και με το πόσο επαρκείς είναι οι ζητούμενες παροχές υπηρεσιών του ΕΣΥ στο Ηνωμένο Βασίλειο τόσο αυξάνεται η αγορά στον τομέα της ζήτησης ιδιωτικής ασφάλισης για την υγεία.

2.4.2 Ιδιωτική Ασφάλιση Υγείας

Η ζήτηση για ιδιωτική ασφάλεια υγειονομικής περίθαλψης αυξάνεται με την ηλικία, ενώ υφίσταται μια ελάττωση στις ηλικίες άνω των 65 ετών, η οποία συνδέεται με το γεγονός ότι σε αυτήν την ηλικιακή κατηγορία τα ασφάλιστρα τείνουν να είναι υψηλότερα. Ανασταλτικά δρα το μέγεθος της οικογένειας αφού η αγοραστική ζήτηση για ιδιωτική υγειονομική ασφάλεια μειώνεται όσο μεγαλώνει το μέγεθος του νοικοκυριού σαν αντανάκλαση της επίπτωσης του χαμηλότερου ισοδύναμου εισοδήματος στο βιοτικό επίπεδο. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η παροχή της ιδιωτικής ασφάλειας Υγείας από τους εργοδότες των εργαζομένων. Η αύξηση του ενδιαφέροντος είναι ενδεικτική ότι κάποιοι λόγοι παρακινούν τους εργοδότες να προβούν σε μη μισθολογικά κίνητρα προς τους εργαζόμενους όπως να μετριάσουν τυχόν δυσαρέσκεια των εργαζομένων με ένα τρόπο λιγότερο αυστηρό και δεσμευτικό γι' αυτούς μακροπρόθεσμα καθώς και με λιγότερο κόστος. (Timothy Besley, John Hall και Ian Preston, 1999)^[16].

2.4.3 Επιπτώσεις στην Δημόσια Πρόνοια

Η αύξηση του ιδιωτικού τομέα υγειονομικής περίθαλψης—μπορεί να επηρεάσει την δημόσια πρόνοια (the NHS) στο Ηνωμένο Βασίλειο με αρκετούς τρόπους όπως μείωση της διαθέσιμης δωρεάν περίθαλψης και να επηρεάσουν τους στόχους περί ισότητας του ΕΣΥ. Άλλωστε παρά τις πολιτικές δεσμεύσεις για δωρεάν νοσοκομειακή περίθαλψη η οποία θα χρηματοδοτείται από εισπραχθέντες φόρους, υπάρχει μια διαφοροποίηση στην σχετική με θέματα υγείας πολιτική, η οποία εμφανίζεται με μείωση των επιλέξιμων θεραπευτικών σχημάτων που μπορούν να παρασχεθούν από τον δημόσιο τομέα υγειονομικής περίθαλψης, με αύξηση της πληρωτέας από τον ασθενή συμμετοχής για

οδοντιατρικές και οφθαλμολογικές υπηρεσίες και για φάρμακα, καθώς και με μείωση των πληρωμών προς ανεξάρτητους συμβαλλόμενους οδοντιάτρους οι οποίοι παρέχουν χρηματοδοτούμενη από το κράτος οδοντιατρική περίθαλψη. Οι αλλαγές αυτές συνοδεύτηκαν από αύξηση στη συνείδηση των ασθενών της σπουδαιότητας του ρόλου του ιδιωτικού τομέα στην παροχή υγειονομικής περίθαλψης στο Ηνωμένο βασίλειο. οι χρήστες ιδιωτικών παροχών υγειονομικής περίθαλψης είναι περισσότερο ευκατάστατοι, υποστηρίζουν λιγότερο τους στόχους του ΕΣΥ, και είναι περισσότερο πιθανό να έχουν χρησιμοποιήσει την ιδιωτική υγειονομική περίθαλψη και στο παρελθόν από ότι ο υπόλοιπος πληθυσμός. Υπάρχει ισχυρή σχέση ανάμεσα σε παρελθούσα και παρούσα χρήση της ιδιωτικής υγειονομικής περίθαλψης και μεταξύ παρελθούσας και παρούσας χρήσης της δημόσιας υγειονομικής περίθαλψης. Και στις δύο περιπτώσεις η σχέση είναι θετική. Ωστόσο παρατηρήθηκε ότι υπάρχει και διατομεακή ροή. παρόλη την πρόσφατη αύξηση της χρήσης ιδιωτικής υγειονομικής περίθαλψης δεν υπάρχει αναγνωρίσιμη ομάδα χρηστών ιδιωτικών υπηρεσιών οι οποίοι να έχουν αποχωρήσει τελείως από το ΕΣΥ. Αντιθέτως, η χρήση των ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας φαίνεται να είναι συμπληρωματική της χρήσης υπηρεσιών υγείας του δημόσιου τομέα (Carol Propper, 2000)^[17].

2.4.4 Αμεροληψία του Εθνικού Συστήματος Υγείας

Το να επιτευχθεί αμεροληψία σ' ένα σύστημα υγειονομικής περίθαλψης, με την έννοια του να παρέχεται ίση υπηρεσία για ίση ανάγκη, είναι ένας στόχος πολλών συστημάτων υγείας. Η εκτίμηση της αμεροληψίας απαιτεί αξιολογήσεις και κριτική ανάλυση των δεδομένων.

Στην Αγγλία, εξετάστηκε την περίοδο 1998-2000, μόλις πριν από την εισαγωγή μιας σειράς μεταρρυθμίσεων από την Εθνική Υπηρεσία Υγείας(NHS), αν υπάρχει ανισότητα και αδικία όσον αφορά στην χρήση γενικών γιατρών, σε ημερήσιες επισκέψεις στα εξωτερικά ιατρεία, σε επισκέψεις στα εξωτερικά ιατρεία με εισαγωγή για διαμονή και νοσηλεία. Τα ευρήματα έδειξαν ανισότητες στην παροχή υπηρεσιών του συστήματος υγείας οι οποίες σχετίζονταν με το εισόδημα, την εθνικότητα, το καθεστώς απασχόλησης και την εκπαίδευση. Άτομα χαμηλού εισοδήματος ή που εντάσσονται σε μειονότητα φάνηκε να έχουν χαμηλότερη χρήση της δευτεροβάθμιας φροντίδας παρά το γεγονός της μεγαλύτερης χρήσης της πρωτοβάθμιας περίθαλψης σε σχέση με άτομα με υψηλότερα επίπεδα τυπικών προσόντων εκπαίδευσης τα οποία είναι γενικά

λιγότερο πιθανό να συμβουλευτούν τον οικογενειακό τους γιατρό και να κάνουν επισκέψεις στα εξωτερικά ιατρεία. Τα αποτελέσματα παρέχουν μια βασική γραμμή ώστε να μπορέσουν να αξιολογηθούν οι επιπτώσεις των νέων μέτρων του ΕΣΥ. Φαίνεται όμως με δεδομένη την έκταση της ανισότητας η οποία ποικίλλει τόσο ανά πληθυσμιακή ομάδα όσο και από τα στάδια της διαδικασίας της υγειονομικής περίθαλψης, ότι η χάραξη πολιτικών για να διορθωθεί ή έστω να αμβλυθεί αυτή η αδικία δεν θα είναι εύκολη υπόθεση (Morris, Sutton & Gravelle, 2005)^[18].

2.5 Χρόνιοι Ασθενείς στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα η οικονομική επηρέασε την πρόσβαση των ασθενών με χρόνια νοσήματα στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης. Ασθένειες όπως Διαβήτης Τύπου 2, Υπέρταση, Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια COPD και Αλτσχάιμερ παρουσιάζουν αυξανόμενο ρυθμό στην ελληνική κοινωνία και ασκούν έντονη κοινωνικοοικονομική επιρροή στο Ελληνικό Σύστημα Υγείας.

2.5.1 Κρίσιμα ζητήματα

Τα κρίσιμα ζητήματα στην διαχείριση χρόνιων ασθενειών είναι η χαμηλή ποιότητα των Υπηρεσιών Υγείας, το κατακερματισμένο Σύστημα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας και η έλλειψη εξειδικευμένων κέντρων για την αντιμετώπιση των χρόνιων ασθενειών. Τα προβλήματα αυτά οξύνθηκαν εξαιτίας της ύφεσης, και οδήγησαν σε μεγαλύτερη υποβάθμιση την ποιότητα των παρεχόμενων Υπηρεσιών. Η εκπαίδευση των ασθενών στο κομμάτι της αυτοεξυπηρέτησης, η συμμετοχή και η παροχή συμβουλών από Υπηρεσίες που βοηθούν στη λήψη αποφάσεων από τους ασθενείς, αποτελούν κρίσιμα ζητήματα για την βελτίωση της αντιμετώπισης των χρόνιων ασθενειών. Το κλειδί για την βελτίωση της κατάστασης στον τρόπο αντιμετώπισης των χρόνιων ασθενειών φαίνεται να είναι η επένδυση στην εκπαίδευση τόσο των ασθενών όσο και των θεραπειών (Tsiantou V., Mylona K., Boubouchairoroulou N., Pavi E., Kyriopoulos J., 2014)^[19].

2.5.2 Καταστροφικές Δαπάνες Υγείας

Ένα κρίσιμο ερώτημα είναι το κατά πόσο οι χρόνιοι ασθενείς αντιμετωπίζουν με ιδιωτικές δαπάνες το πρόβλημα υγείας και σε τι ποσοστό τα νοικοκυριά με τουλάχιστον ένα χρόνια ασθενή υπόκεινται σε καταστροφικές δαπάνες υγείας, κατά την διάρκεια

της οικονομικής κρίσης. Καταστροφικές χαρακτηρίζονται οι Δαπάνες Υγειονομικής Περίθαλψης οι οποίες ξεπερνάνε το 20% του συνολικού εισοδήματος του κάθε νοικοκυριού. Σε έρευνα που διενεργήθηκε σε 1600 νοικοκυριά, τα αποτελέσματα δείχνουν ότι το 2013, το 7,8% αυτών υποβλήθηκαν σε θεραπείες με Καταστροφικές Δαπάνες Υγείας ενώ συγκριτικά το αντίστοιχο ποσοστό για το 2010 ήταν στο 3,6%. Οι φαρμακευτικές δαπάνες από μόνες τους κρίθηκαν καταστροφικές σ' ένα ποσοστό 4,6% για το σύνολο των χρόνιων ασθενών για το 2013 έναντι ποσοστού 1,6% το 2010 πριν από την εφαρμογή των μέτρων λιτότητας και της μεταρρύθμισης στην υγειονομική περίθαλψη. Η εφαρμογή των μέτρων λιτότητας στην δημόσια ιατρο-φαρμακευτική περίθαλψη στην Ελλάδα, οδήγησε σε σημαντική αύξηση του ποσοστού των νοικοκυριών με τουλάχιστον ένα χρόνια ασθενή που ήρθαν αντιμέτωπα με Καταστροφικές Δαπάνες Υγείας. Επομένως, η εφαρμογή εναλλακτικού πολιτικού σχεδίου προκειμένου να μειωθεί αυτή η καταστροφική επίδραση της οικονομικής κρίσης είναι επιτακτική (Skroumpelos, Pavi, Pasaloglou & Kyriopoulos, 2014)^[20].

2.6 Πορτογαλία Εθνικό Σύστημα Υγείας

Στην περίπτωση της Πορτογαλίας, παρόλο που υπάρχει Εθνικό Σύστημα Υγείας, τα νοικοκυριά είναι αναγκασμένα να πληρώνουν τόσο μεγάλο μερίδιο από το εισόδημά τους για υγειονομική περίθαλψη που οδηγούνται στην εξαθλίωση.

2.6.1 Καταστροφικές Δαπάνες Υγείας

Η εκτίμηση είναι ότι το Εθνικό Σύστημα Υγείας από μόνο του δεν είναι αρκετό ώστε να αποφευχθούν οι 'καταστροφικές ιδιωτικές δαπάνες' για την υγεία. Τα τελευταία δέκα χρόνια, η ένδεια ως αποτέλεσμα των ιδιωτικών πληρωμών για δαπάνες υγείας, έχει γίνει αντικείμενο μελέτης σε έρευνες στις οποίες δίνεται έμφαση στο δυνητικό αντιστάθμισμα των ιδιωτικών πληρωμών σαν μέσο για τον έλεγχο της ζήτησης αφενός και αφετέρου σαν οδηγό εξαθλίωσης των νοικοκυριών. Στις χώρες με εθνική ασφαλιστική κάλυψη που καλύπτει το σύνολο του πληθυσμού, η παρουσία συμπληρωματικών ιδιωτικών πληρωμών εμφανίζεται σαν διαχείριση της πίεσης λόγω αυξημένης ζήτησης των παροχών υγείας. Οι πληρωμές αυτές θα έπρεπε να συνεπάγονται ένα διαφορετικό αποτέλεσμα στις χώρες με εθνικό σύστημα υγείας και να μην δρουν σαν 'Καταστροφικές δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης' όπως δρουν

δηλαδή σε χώρες όπου δεν υπάρχει ασφαλιστική κάλυψη και ένα σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού είναι ανασφάλιστο.

2.6.2 Ευάλωτες Ομάδες

Έρευνα που διεξάχθηκε από το 2000 έως το 2005, σε Πορτογαλικά Νοικοκυριά, απέδειξε ότι και σε χώρες με Εθνικό Σύστημα Υγειονομικής Περίθαλψης υπάρχει ο κίνδυνος των ‘καταστροφικών ιδιωτικών δαπανών για την υγεία’. Επίσης επέτρεψε την ταυτοποίηση των περισσότερων ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού εφιστώντας την προσοχή της πολιτικής μέριμνας γι’ αυτές τις ομάδες. Από την ανάλυση επιβεβαιώθηκε ότι οι ηλικιωμένοι αποτελούν ομάδα που χρειάζεται προστασία γιατί είναι ομάδα πληθυσμού πιο επιρρεπής σε δαπανηρές ασθένειες. Υπάρχει μεγάλη συσχέτιση μεταξύ ένδειας και ηλικιωμένων παρόλο που δεν είναι εντελώς ξεκάθαρο αν οι ηλικιωμένοι οδηγούνται στην εξαθλίωση εξαιτίας των καταστροφικών ιδιωτικών δαπανών ή αν έχουν μεγαλύτερη τάση προς την εξαθλίωση από τις καταστροφικές ιδιωτικές δαπάνες επειδή υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα να είναι φτωχοί (Kronenberg & Barros, 2014)^[21].

2.6.3 Παχυσαρκία

Ένα άλλο πρόβλημα υγείας που εμφανίζεται αυξημένο στην Πορτογαλία τις τελευταίες δεκαετίες είναι η παχυσαρκία, η εξάπλωση της οποίας έχει αυξηθεί δραματικά.

Οι οικονομικές συνέπειες τόσο για τις οικογένειες όσο και για το επιχορηγούμενο από το δημόσιο Πορτογαλικό σύστημα υγειονομικής περίθαλψης είναι θέμα πολιτικού ενδιαφέροντος. Άλλωστε η παχυσαρκία αποτελεί παράγοντα κινδύνου για την εμφάνιση πολλών διαταραχών της υγείας, οι οποίες με την σειρά τους αυξάνουν τις δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης.

Αποτελέσματα δείχνουν ότι η παχυσαρκία και η υπερβαρότητα αυτές καθ’ αυτές είναι περισσότερο πιθανό να αντιμετωπίζονται με ιδιωτικές δαπάνες, όχι όμως και οι διαταραχές που προκαλούν. Οι ιδιωτικές δαπάνες είναι ένα μέρος μόνο των συνολικών δαπανών, αφού το δημόσιο σύστημα υγειονομικής περίθαλψης πληρώνει ένα σημαντικό μερίδιο των συνολικών δαπανών. Υπολογισμός του ποσοστού των ιδιωτικών δαπανών υγειονομικής περίθαλψης που οφείλονται στο υπερβολικό βάρος

και την παχυσαρκία στο σύνολο των ολικών δαπανών Υγείας μεταξύ των ενήλικων Πορτογάλων έχει αυξηθεί απότομα (Paula Veiga, 2008α)^[22].

2.6.4 Συγκρίσεις Ποσοστών Δαπανών

Από μετρήσεις της Εθνικής Έρευνας Υγείας στην Πορτογαλία (NHS), που διεξήχθησαν τα έτη: 1995/1996 και 1998/1999, εκτιμάται ότι το ποσοστό των ιδιωτικών δαπανών που σχετίζονται με την παχυσαρκία ή το υπερβολικό βάρος ήταν 3,8% το 1995/1996 και 6,9% το 1998/1999 των συνολικών δαπανών. Μπορεί οι κατά κεφαλήν δαπάνες που οφείλονται στην παχυσαρκία ή το υπερβολικό βάρος να είναι μικρές κατά μέσο όρο σε απόλυτους όρους αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν αποτελούν ένα σημαντικό κόστος για τις οικογένειες με χαμηλό εισόδημα.

Αντίστοιχα σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες όπως για παράδειγμα στην Ολλανδία τα κόστη από ασθένειες που συνδέονται με την παχυσαρκία κυμάνθηκαν περίπου στο 4% των συνολικών δαπανών, ενώ στην Γαλλία γύρω στο 2% των συνολικών δαπανών υγείας.

2.6.5 Τρόποι Αντιμετώπισης

Στο θέμα της παχυσαρκίας/υπερβαρότητας εκείνο που πρέπει να τονιστεί είναι η ατομική συμπεριφορά. Το ατομικό ή οικογενειακό μερίδιο από την ανθυγιεινή συμπεριφορά είναι μεγάλο και πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν στον σχεδιασμό κινήτρων και δημόσιων δράσεων για τον περιορισμό της παχυσαρκίας.

Η οικονομική θεωρία υποστηρίζει ότι οι ιδιώτες μπορούν λογικά να αποφασίσουν να γίνουν (ή να παραμείνουν) παχύσαρκοι/υπέρβαροι αν η χρησιμότητα που παίρνουν από τις συμπεριφορές που οδηγούν στην παχυσαρκία/υπερβολικό βάρος είναι υψηλότερη από το κόστος που πρέπει να αντέξουν σύμφωνα πάντα με τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους. Άλλωστε, σε χώρες με απουσία κυβερνητικής πολιτικής σε θέματα υγείας, οι αποφάσεις σχετικά με το σωματικό βάρος μπορούν να χαρακτηριστούν ως οι καλύτερες (από την ματιά της κλινικής θεώρησης), εάν τα άτομα γνωρίζουν και αντιμετωπίζουν τις δαπάνες των αποφάσεών τους εξ' ολοκλήρου (Bhattacharya and Sood, 2007)^[23] και είναι σε θέση να προεξοφλήσουν σωστά τις μελλοντικές επιβλαβείς συνέπειές τους. Στην Πορτογαλία όμως, που η πλειοψηφία των εξόδων για υγειονομική περίθαλψη περνά στην κοινωνία μέσα από την δημόσια ασφάλιση, δεν ισχύει αυτή η περίπτωση. Οι δημόσιες δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης

που συνδέονται με την παχυσαρκία/υπερβαρότητα είναι σημαντικές και μείωση της υπερβαρότητας θα συντελούσε σε αξιοσημείωτη εξοικονόμηση των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης. Επομένως υπάρχουν και οικονομικά κίνητρα για να υιοθετηθούν στρατηγικές που θα στοχεύουν στη μείωση της εξάπλωσης της παχυσαρκίας/υπερβαρότητας.

2.6.6 Στρατηγικές

Μικρές μεταβολές στις ιδιωτικές συμμετοχές για τις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης είναι πιθανό να είναι αναποτελεσματικές στην μείωση του κόστους που επωμίζεται η κοινωνία για την θεραπεία ασθενειών που σχετίζονται με την παχυσαρκία/υπερβαρότητα. Είναι δύσκολο να μετρηθεί σωστά ο ρόλος της παχυσαρκίας/υπερβαρότητας σε ασθένειες που συνδέονται μ' αυτήν. Ίσως μια σημαντική αύξηση του ατομικού μεριδίου συμμετοχής στα κόστη υγειονομικής περίθαλψης που σχετίζονται με την παχυσαρκία/υπερβαρότητα να συμβάλει (ασκώντας ατομική οικονομική πίεση) σε αλλαγή της συμπεριφοράς του πληθυσμού γύρω από αυτά τα θέματα, όμως μια σημαντική αύξηση της ιδιωτικής συμμετοχής των παχύσαρκων/υπέρβαρων στις δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης θα μπορούσε να εγείρει ηθικές ανησυχίες και να προκαλέσει ανεπιθύμητες κοινωνικά διανεμητικές συνέπειες (Paula Veiga, 2008 β)^[24].

Ο σχεδιασμός εναλλακτικής δημόσιας πολιτικής είναι ένα δύσκολο έργο. Μία πολιτική που συστήνεται συχνά είναι η προώθηση της ενημέρωσης για τα πλεονεκτήματα της υγιεινής διατροφής και της άσκησης. Εν τούτοις, τα στοιχεία δείχνουν ότι παρότι έχει αυξηθεί η ενημέρωση έχει αυξηθεί επίσης και η παχυσαρκία. Εκείνο που φαίνεται να σχετίζεται θετικά με την παχυσαρκία είναι ο τρόπος ζωής και τα κίνητρα για σωματική δραστηριότητα όπως η προώθηση του σχολικού αθλητισμού.

2.7 Γερμανία –Τιμολόγηση φαρμάκων

Ένα άλλο κρίσιμο ζήτημα είναι η τιμολόγηση των πατενταρισμένων φαρμακευτικών προϊόντων. Στο παρελθόν οι μηχανισμοί ελεύθερης αγοράς στη Γερμανία είχαν οδηγήσει σε μεγάλη αύξηση των τιμών αυτών των φαρμάκων και σε αντίστοιχη αύξηση των δαπανών στον Φαρμακευτικό τομέα (δημόσιων και ιδιωτικών).

2.7.1 Φάρμακα με Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας

Από το 2011 και μετά οι παρασκευαστές των φαρμακευτικών προϊόντων πρέπει να αποδείξουν το πρόσθετο θεραπευτικό όφελος του πρόσφατα εγκεκριμένου σκευάσματος συγκρίνοντάς το με το ανάλογο σκεύασμα που έχει οριστεί σαν μέτρο σύγκρισης. Στην περίπτωση μη πρόσθετου οφέλους τα σκευάσματα θα εντάσσονται σε μια τιμή αναφοράς. Οι φαρμακευτικές δαπάνες από 21,8 δισεκατομμύρια το 2000 αυξήθηκαν σε 33,8 δισεκατομμύρια το 2010. Τα 14,5 δισεκατομμύρια δαπανήθηκαν σε φάρμακα με κατοχυρωμένο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (αύξηση μεριδίου από το 11,2% το 1993 στο 47,8% το 2010) ενώ τα 3,5 δισεκατομμύρια από αυτά διατέθηκαν σε πατενταρισμένα φαρμακευτικά σκευάσματα χωρίς αποδεδειγμένο πρόσθετο θεραπευτικό όφελος.

2.7.2 Καθιέρωση Κανονιστικού Πλαισίου Τιμολόγησης

Πολλές Ευρωπαϊκές χώρες θέλησαν να αντιμετωπίσουν την αύξηση των φαρμακευτικών δαπανών με την καθιέρωση ενός κανονιστικού πλαισίου και κανονιστικών πράξεων για την τιμολόγηση των σκευασμάτων. Η πρόωρη αξιολόγηση του οφέλους και οι διαπραγματεύσεις τιμών που ακολουθούν για την εξεύρεση της σωστής τιμολόγησης του φαρμάκου είναι ένα πρώτο βήμα που θα μπορούσε να βελτιώσει την χρήση των πόρων υγειονομικής περίθαλψης, μειώνοντας τις δημόσιες δαπάνες υγείας αλλά με τρόπο αποδεκτό και από τις φαρμακευτικές εταιρείες. Ωστόσο, οι τιμές διαπραγμάτευσης για τις επιστροφές στα διάφορα σκευάσματα θα πρέπει να λαμβάνουν υπ' όψιν τους το γεγονός ότι διεξάγεται περαιτέρω έρευνα (Cornelia Henschke, Leonie Sundmacher, Reinhard Busse, 2013)^[25].

Κεφάλαιο 3

Αποτελέσματα

Μεταβλητές

Θα ορίσουμε τις μεταβλητές για τις οποίες θα εξετάσουμε πως επηρεάζονται ή επηρεάζουν ό τις μεταβολές κάποιων άλλων μεταβλητών.

1. EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US (Δημόσιο Χρέος προς ΑΕΠ)
2. TOTAL_H_EXPEND (Συνολικές Δαπάνες Υγείας)
3. PUB_H_EXPEND (Δημόσιες Δαπάνες Υγείας)
4. PRIV_H_EXPEND (Ιδιωτικές Δαπάνες Υγείας)
5. POPULATION (Πληθυσμός)
6. MORTALRATE_U_5PTHB (Ποσοστό θνησιμότητας παιδιών κάτω των 5 ετών)
7. PC_CH12_23M_VAC... (Ποσοστό παιδιών από 12-23 μηνών που έχουν εμβολιαστεί)
8. LIFE_EXPECT_ATBIR (Προσδόκιμο Ζωής κατά την γέννηση)
9. BIRTHRATEPTH (Ποσοστό γεννήσεων ανά 1000 ανθρώπους)
10. DEATHRATEPTH (Ποσοστό θανάτων ανά 1000 ανθρώπους)
11. INCREASERATEPTH (Ποσοστό φυσικής αύξησης ανά 1000 ανθρώπους)
12. ANNPOPULGROWTH (Ετήσια αύξηση του πληθυσμού %)

Με δεδομένα από την παγκόσμια τράπεζα τρέχουμε στο EViews τις ακόλουθες παλινδρομήσεις για τις χώρες του δείγματος.

3.1 Αυστρία

Dependent Variable: TOTAL_H_EXPEND

Method: Least Squares Sample: 2003 2012 Observations 10

Variable		Coefficient	Prob.
C		1.12E+10	0.0927
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		9.54E+09	0.0042
R-squared	0.661997	Durbin-Watson	

Adjusted R ² -	0.619747		
F-statistic	15.66846	Prob(F-statistic)	0.004187

Πίνακας 1

$$\widehat{Aus}_y = [0] + [9,54E + 09] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Συνολικές_δαπάνες_Υγείας' αποδίδεται μόνο κατά 66,20% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 33,80% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Το $b_1 \neq 0$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ εξαρτημένης και ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PUB_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		7.86E+09	0.1038
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		7.45E+09	0,0029
R-squared	0.691006	Durbin-Watson	
Adjusted R ² -	0.652382		
F-statistic	17.89050	Prob(F-statistic)	0.002877

Πίνακας 2

$$\widehat{Aus}_y = [0] + [7.45E + 09] x_1$$

Η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Δημόσιες_δαπάνες_Υγείας' αποδίδεται κατά 69,10% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 30,9% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1 = 7.45E + 09 \neq 0$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ εξαρτημένης και ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PRIV_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		4.54E+08	0.3636
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		6.34E+08	0.0648
PUB_H_EXPEND		0.367043	0.0000

R-squared	0.977078	Durbin-Watson	2.308462
Adjusted R ² -	0.970528		
F-statistic	149.1898	Prob(F-statistic)	0.002877

Πίνακας 3

$$\widehat{Aus}_y = [0] + [0] x_1 + [0,367043] x_2$$

Η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Ιδιωτικές δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 97,71% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'δημόσιες_δαπάνες_υγείας'. Επειδή $b_1=0$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ παρατηρούμε ότι $b_2=0,367043$, επομένως υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας'

Dependent Variable: POPULATION

Variable		Coefficient	Prob.
C		7700432.	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		60174.86	0.0190
PUB_H_EXPEND		1.78E-05	0.0001
R-squared	0.981483	Durbin-Watson	1.419092
Adjusted R ² -	0.976193		
F-statistic	185.5178	Prob(F-statistic)	0.000001

Πίνακας 4.

$$\widehat{Aus}_y = [7700432] + [60174.86]x_1 + [1.78E - 05]x_2$$

Η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'population' αποδίδεται κατά 98,15% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'δημόσιες_δαπάνες_υγείας'. Επειδή $b_1=60174$ και $b_2=1.78E-05$ υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και των δύο ανεξάρτητων μεταβλητών.

Dependent Variable: MORTALRATE_U_5PTHB

Variable		Coefficient	Prob.
C		10.05287	0.0037
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.024813	0.7881

PUB_H_EXPEND		-9.04E-11	0.0001
PC_CH12_23M_VAC		-0.037942	0.1818
R-squared	0.975120	Durbin-Watson	1.844505
Adjusted R ² -	0.962679		
F-statistic	78.38441	Prob(F-statistic)	0.000033

Πίνακας 5.

$$\widehat{Aus}_y = [10.05287] + [0]x_1 + [9.04E - 11]x_2 + [-0.037942]x_3$$

Η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’ αποδίδεται κατά 97,51% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ‘Δημόσιες_δαπάνες_Υγείας’, και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’. Επειδή $b_1=0$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ τα $b_2=9.04E-11$ και $b_3=-0.03794$ δείχνουν ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και των ανεξάρτητων μεταβλητών ‘Δημόσιες_δαπάνες_Υγείας’, και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’.

Dependent Variable: PC_CH12_23M_VAC

Variable		Coefficient	Prob.
C		86.67253	0,0000
PUB_H_EXPEND		-1.20E-10	0,1590
R-squared	0.231699	Durbin-Watson	3.251491
Adjusted R ² -	0.135662		
F-statistic	2.412587	Prob(F-statistic)	0.158968

Πίνακας 6

$$\widehat{Aus}_y = [86.67253] + [0] x_1 + [0]$$

μόνο το 23,17% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής “PC_CH12_23M_VAC” εξηγείται από την ανεξάρτητη μεταβλητή ‘Δημόσιες_δαπάνες_Υγείας’, ενώ το υπόλοιπο 76,83% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό_παιδιών_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’ και της ανεξάρτητης μεταβλητής ‘Δημόσιες_δαπάνες_Υγείας’ στο

συγκεκριμένο μοντέλο. Η τιμή -p για τον έλεγχο F βρίσκεται στην περιοχή αποδοχής της μηδενικής υπόθεσης. Επομένως το μοντέλο δεν είναι έγκυρο.

Dependent Variable: LIFE_EXPECT_ATBIR

Variable		Coefficient	Prob.
C		94.32434	0.0006
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.244968	0.3387
PUB_H_EXPEND		-5.52E-11	0.6043
MORTALRATE_U_5PTHB		-2.444728	0.0700
PC_CH12_23M_VAC		-0.058943	0.4783
R-squared	0.970252	Durbin-Watson	2.793503
Adjusted R ² -	0.946454		
F-statistic	40.77000	Prob(F-statistic)	0.000523

Πίνακας 7

$$\widehat{Aus}_y = [94.32434] + [0]x_1 + [0]x_2 + [0]x_3 + [0]x_4$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'προσδόκιμο_ζωής_κατά_τη_γέννηση' αποδίδεται κατά 97,03% στις ανεξάρτητες μεταβλητές: $\left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, 'δημόσιες_δαπάνες_υγείας', 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' και 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'. Η τιμή -p=[0.000523]<0,05 για τον έλεγχο F βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Από τον έλεγχο F το μοντέλο φαίνεται να είναι έγκυρο. Από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου των συντελεστών:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

$$H_1: \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0$$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = b_2 = b_3 = b_4 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές x_1, x_2, x_3, x_4 , δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή y στο συγκεκριμένο μοντέλο. Αυτό έρχεται σε αντίφαση με τον έλεγχο F. Χρειάζεται να γίνει έλεγχος πολυσυγγραμμικότητας. Ο έλεγχος Durbin-Watson stat=2.793503 (n=15, k=3, α=0,05 βρίσκουμε $d_L=0,82, d_U=1,75$) και

$(4-d_U=2,03)<d=2,79<(4-d_L=3,31)$ (αβεβαιότητα- επομένως δεν μπορούμε να συμπεράνουμε ούτε την ύπαρξη ούτε την μη ύπαρξη αυτοσυσχέτισης 1ης τάξης).

Dependent Variable: BIRTHRATEPTH Sample: 2003 2012 Observations 10

Variable		Coefficient	Prob.
C		9.399183	0.0520
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.401232	0.0336
PUB_H_EXPEND		2.31E-11	0.6706
MORTALRATE_U_5PTHB		0.075069	0.9002
R-squared	0.677934	Durbin-Watson	3.221574
Adjusted R ² -	0.516901		
F-statistic	4.209906	Prob(F-statistic)	0.063590

Πίνακας 8

$$\widehat{Aus}_y = [0] + [-0.401232]x_1 + [0]x_2 + [0]x_3$$

το 67,78% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής 'ποσοστό_γεννήσεων_ανά_1000_ανθρώπους' εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές: $\left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, 'δημόσιες δαπάνες υγείας' και 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' ενώ το υπόλοιπο 32,22% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή -p για τον έλεγχο F- βρίσκεται στην περιοχή αποδοχής της μηδενικής υπόθεσης. Αυτό σημαίνει ύπαρξη σφάλματος τύπου I (ανίχνευση γραμμικής σχέσης με την ανεξάρτητη μεταβλητή $x_1 = \left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, $b_1 = [-0.401232] \neq 0$ ενώ στην πραγματικότητα δεν υπάρχει. Το μοντέλο δεν είναι έγκυρο.

3.2 Γαλλία

Dependent Variable: TOTAL_H_EXPEND - Sample:2002 2012 observations 11

Variable		Coefficient	Prob.
C		1.19E+11	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		5.41E+10	0.0000
R-squared	0.904320	Durbin-Watson	
Adjusted R ² -	0.893689		
F-statistic	85.06321	Prob(F-statistic)	0.000007

Πίνακας 9.

$$\widehat{Fr}_y = [1.19E + 11] + [5.41E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Συνολικές_Δαπάνες_Υγείας' αποδίδεται κατά 90.43% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 9.57% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1=[5.41E+10]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ εξαρτημένης και ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PUB_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		9.71E+10	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		3.95E+10	0.0000
R-squared	0.890223	Durbin-Watson	
Adjusted R ² -	0.878026		
F-statistic	72.98439	Prob(F-statistic)	0.000013

Πίνακας 10.

$$\widehat{Fr}_y = [9.71E + 10] + [3.95E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 89,02% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 10,98% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1= 3,95*10^9$, βγαίνει το συμπέρασμα ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ εξαρτημένης και ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PRIV_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		2.22E+10	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		1.46E+10	0.0000
R-squared	0.931584	Durbin-Watson	
Adjusted R ² -	0.923982		
F-statistic	122.5474	Prob(F-statistic)	0.000002

Πίνακας 11

$$\widehat{Fr}_y = [2.22E + 10] + [1.46E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Ιδιωτικές δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 93,16% στη μεταβολή της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$. Επειδή

$b_1=[1.46E+10]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής.

DependentVariable: POPULATION

Variable		Coefficient	Prob.
C		56037181	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		470456.6	0.0923
PUB_H_EXPEND		3.87E-05	0.0002
R-squared	0.987722	Durbin-Watson	1.262222
Adjusted R ² -	0.984652		
F-statistic	321.7731	Prob(F-statistic)	0.000000

Πίνακας 12

$$\widehat{Fr}_y = [56037181] + [0] x_1 + [3.87E - 05] x_2$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘population’ αποδίδεται κατά 98,77% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’. Η τιμή -p για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Επειδή $b_1=[0]$ δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ το $b_2=[1.78E-05]$, επομένως υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής: ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’.

Dependent Variable: MORTALRATE_U_5PTHB

Variable		Coefficient	Prob.
C		14.18417	0.0056
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.402112	0.0027
PUB_H_EXPEND		5.06E-14	0.9826
PC_CH12_23M_VAC		-0.090452	0.0488
R-squared	0.975240	Durbin-Watson	2.361022
Adjusted R ² -	0.964629		
F-statistic	91.90628	Prob(F-statistic)	0.000006

Πίνακας 13.

$$\widehat{Fr}_y = [14.18417] + [-0.402112] x_1 + [0] x_2 + [-0.090452] x_3$$

η μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής: 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' αποδίδεται κατά 97,52% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικό_δημόσιο_χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'Δημόσιες_δαπάνες_Υγείας' και 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'. Η τιμή -p για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Επειδή

$b_1 = [-0.402112] \neq 0$ και $b_3 = [-0.090452] \neq 0$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικό_δημόσιο_χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, και 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί', ενώ για το $b_2 = [0]$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής 'Δημόσιες_δαπάνες_Υγείας' στο συγκεκριμένο μοντέλο.

Dependent Variable: PC_CH12_23M_VAC

Variable		Coefficient	Prob.
C		94.45538	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.129034	0.8794
PUB_H_EXPEND		1.95E-11	0.3516
R-squared	0.595893	Durbin-Watson	1.689611
Adjusted R ² -	0.494866		
F-statistic	5.898367	Prob(F-statistic)	0.026668

Πίνακας 14

$$\widehat{Fr}_y = [94.45538] + [0] x_1 + [0] x_2$$

μόνο το 59,59% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί' εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές $[\frac{\text{εξωτερικό_δημόσιο_χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'Δημόσιες_δαπάνες_Υγείας', ενώ το υπόλοιπο 40,41% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή -p για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης.

Από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = [0]$ και $b_2 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και των ανεξάρτητων μεταβλητών x_1, x_2 στο συγκεκριμένο μοντέλο.

Dependent Variable: LIFE_EXPECT_ATBIR

Variable		Coefficient	Prob.
C		45.67399	0.1196
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.126750	0.8596
PUB_H_EXPEND		2.98E-11	0.0144
MORTALRATE_U_5PTHB		-0.360191	0.8151
PC_CH12_23M_VAC		0.283283	0.2051
R-squared	0.976734	Durbin-Watson	1.871539
Adjusted R ² -	0.961223		
F-statistic	62.97195	Prob(F-statistic)	0.000049

Πίνακας 15

$$\widehat{Fr}_y = [0] + [0]x_1 + [2.98E - 11]x_2 + [0]x_3 + [0]x_4$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'προσδόκιμο_ζωής_κατά_τη_γέννηση' αποδίδεται κατά 97,67% στις ανεξάρτητες μεταβλητές: $\left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, 'δημόσιες δαπάνες υγείας', 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις', και 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'. Η τιμή $-p$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_2 = [2.98E-11 \neq 0]$, συμπεραίνουμε ότι η ανεξάρτητη μεταβλητή $x_2 = \text{'δημόσιες δαπάνες υγείας'}$, έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή y , ενώ από τα $b_1 = b_3 = b_4 = [0]$ συμπεραίνουμε ότι δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της

εξαρτημένης μεταβλητής και των ανεξάρτητων μεταβλητών $x_1 = \left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}} \right]$, $x_3 = \text{'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις'}$ και $x_4 = \text{'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12 - 23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'}$. στο συγκεκριμένο μοντέλο.

Dependent Variable: BIRTHRATEPTH

Variable		Coefficient	Prob.
C		13.94525	0.0140
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.231605	0.5567
PUB_H_EXPEND		-6.65E-12	0.3484
MORTALRATE_U_5PTHB		0.116398	0.8873
DEATHRATEPTH		-0.110266	0.6853
R-squared	0.351380	Durbin-Watson	2.679426
Adjusted R ² -	-0.081033		
F-statistic	0.812602	Prob(F-statistic)	0.560533

Πίνακας 16

$$\widehat{Fr}_y = [0.231605] + [0]x_1 + [0]x_2 + [0]x_3 + [0]x_4$$

Το 35,14% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής "BIRTHRATEPTH" εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές $\left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}} \right]$, 'δημόσιες δαπάνες υγείας', 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' και 'ποσοστό θανάτων ανά 1000 ανθρώπους', ενώ το υπόλοιπο 64,86% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο.

Από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

$$H_1: \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0$$

Επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = b_2 = b_3 = b_4 = [0]$, η μηδενική υπόθεση είναι αληθής και καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές $x_1 = x_2 = x_3 = x_4$, δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή. Η τιμή $-p = 0.560533 > 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή αποδοχής της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο δεν είναι έγκυρο.

3.3 Γερμανία

Dependent Variable: TOTAL_H_EXPEND - Sample:2001 2012 observations 12

Variable		Coefficient	Prob.
C		1.08E+11	1.08E+11
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		1.15E+08	1.15E+08
R-squared	0.868629	Durbin-Watson	0.885947
Adjusted R ² -	0.855492		
F-statistic	66.12038	Prob(F-statistic)	0.000010

Πίνακας 17

$$\widehat{Ger}_y = [1.08E + 11] + [1.15E + 08] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Συνολικές Δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 86,86% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 13,14% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή $-p=0.000010 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Επειδή $b_1=[1.15E+08] \neq 0$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PUB_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		9.37E+10	0.0007
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		81963218	0.0000
R-squared	0.844146	Durbin-Watson	0.803760
Adjusted R ² -	0.828561		
F-statistic	54.16279	Prob(F-statistic)	0.000024

Πίνακας 18

$$\widehat{Ger}_y = [9.37E + 10] + [81963218] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 84,41% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 15,59% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από

το μοντέλο. Επειδή $b_1=[81963218]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ εξαρτημένης και ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PRIV_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		1.40E+10	0.0301
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		32638999	0.0000
R-squared	0.912704	Durbin-Watson	1.204606
Adjusted R ² -	0.903975		
F-statistic	104.5532	Prob(F-statistic)	0.000001

Πίνακας 19

$$\widehat{Ger}_y = [1.40E + 10] + [32638999] x_1$$

Η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Ιδιωτικές δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 93,16% στη μεταβολή της ανεξάρτητης μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$. Επειδή $b_1=[32638999 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: POPULATION

Variable		Coefficient	Prob.
C		85622436	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		771.9928	0.3178
PUB_H_EXPEND		-2.08E-05	0.0315
R-squared	0.653702	Durbin-Watson	1.671560
Adjusted R ² -	0.576747		
F-statistic	8.494596	Prob(F-statistic)	0.008463

Πίνακας 20.

$$\widehat{Ger}_y = [85622436] + [0] x_1 + [-2.08E - 05] x_2$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'πληθυσμός' αποδίδεται κατά 65,37% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας', ενώ το υπόλοιπο 34,63% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1=[0]$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να

δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ το $b_2 = [-2.08E-05 \neq 0]$ υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής: 'Δημόσιες_δαπάνες_Υγείας'.

Dependent Variable: MORTALRATE_U_5PTHB

Variable		Coefficient	Prob.
C		7.590280	0.0082
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.000210	0.2140
PUB_H_EXPEND		-8.77E-12	0.0003
PC_CH12_23M_VAC		-0.006353	0.7881
R-squared	0.983261	Durbin-Watson	1.113406
Adjusted R ² -	0.976984		
F-statistic	156.6404	Prob(F-statistic)	0.000000

Πίνακας 21.

$$\widehat{Ger}_y = [7.590280] + [0] x_1 + [-8.77E - 12] x_2 + [0] x_3$$

η μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' αποδίδεται κατά 97,70% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'Δημόσιες_δαπάνες_Υγείας' και 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'. Επειδή $b_1 = b_3 = 0$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί' στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ το $b_2 = [-8.77E-12 \neq 0]$, δείχνει ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής 'Δημόσιες_δαπάνες_Υγείας'.

Dependent Variable: PC_CH12_23M_VAC

Variable		Coefficient	Prob.
C		94.86209	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.004563	0.0242

PUB_H_EXPEND		-3.02E-11	0.1448
R-squared	0.579286	Durbin-Watson	2.366055
Adjusted R ² -	0.485794		
F-statistic	6.196110	Prob(F-statistic)	0.020321

Πίνακας 22

$$\widehat{Ger}_y = [94.86209] + [0.004563] x_1 + [0] x_2$$

το 57,93% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί' εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές [$\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}$] και 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας' ενώ το υπόλοιπο 42,07% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο.

Από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = [0.004563 \neq 0]$ και $b_2 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση ανάμεσα στην εξαρτημένη μεταβλητή και την ανεξάρτητη μεταβλητή $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y και της ανεξάρτητης μεταβλητής $x_2 = \text{'Δημόσιες δαπάνες Υγείας'}$ στο συγκεκριμένο μοντέλο.

Dependent Variable: LIFE_EXPECT_ATBIR

Variable		Coefficient	Prob.
C		91.49421	0.0003
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.000614	0.4124
PUB_H_EXPEND		8.73E-12	0.5530
MORTALRATE_U_5PTHB		-2.529862	0.1233
PC_CH12_23M_VAC		-0.043395	0.6577
R-squared	0.966822	Durbin-Watson	1.824885
Adjusted R ² -	0.947863		

F-statistic	50.99590	Prob(F-statistic)	0.000029

Πίνακας 23

$$\widehat{Ger}_y = [91.49421] + [0]x_1 + [0]x_2 + [0]x_3 + [0]x_4$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘προσδόκιμο_ζωής_κατά_τη_γέννηση’ αποδίδεται κατά 96,68% στις ανεξάρτητες μεταβλητές: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ‘δημόσιες δαπάνες υγείας’, ‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’ και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’. Η τιμή -p για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης ενώ από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου των συντελεστών:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

$$H_1: \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0$$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = b_2 = b_3 = b_4 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι η μηδενική υπόθεση είναι αληθής. Υποδηλώνεται ύπαρξη πολυσυγγραμμικότητας. Ο έλεγχος Durbin-Watson $\text{stat}=2.589239$ $[4-d_U=2,03 < d=2.589 < 4-d_L=3,31]$ βρίσκεται σε διάστημα αβεβαιότητας για αυτοσυσχέτιση 1ης τάξης.

3.4 Ελλάδα

Dependent Variable: TOTAL_H_EXPEND - Sample:2003 2012 observations 10

Variable		Coefficient	Prob.
C		2.34E+10	0.0001
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		2.38E+09	0.2065
R-squared	0.191074	Durbin-Watson	0.477114
Adjusted R ² -	0.089959		
F-statistic	1.889660	Prob(F-statistic)	0.206511

Πίνακας 25

$$\widehat{Hel}_y = [2.34E + 10] + [0] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘Συνολικές_Δαπάνες_Υγείας’ αποδίδεται μόνο κατά 19,11% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 80,89% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από

το μοντέλο. Η τιμή $-p=0,20 > 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή αποδοχής της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο δεν είναι έγκυρο. Επειδή $b_1=[0]$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο.

Dependent Variable: PUB_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		1.21E+10	0.0009
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		3.00E+09	0.0377
R-squared	0.435858	Durbin-Watson	0.660773
Adjusted R ² -	0.365340		
F-statistic	6.180829	Prob(F-statistic)	0.037749

Πίνακας 26

$$\widehat{Hel}_y = [1.21E + 10] + [3.00E + 09] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 36,53% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 63,47% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1=[3.00E+09]$, βγαίνει το συμπέρασμα ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ εξαρτημένης και ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PRIV_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		1.13E+10	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-6.19E+08	0.3577
R-squared	0.106375	Durbin-Watson	0.501519
Adjusted R ² -	-0.005328		
F-statistic	0.952301	Prob(F-statistic)	0.357716

Πίνακας 27

$$\widehat{Hel}_y = [1.13E + 10] + [0] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Ιδιωτικές δαπάνες Υγείας' αποδίδεται μόνο κατά 10,64% στη μεταβολή της ανεξάρτητης μεταβλητής: $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, (ή είναι σχεδόν μηδενική λαμβάνοντας υπ' όψιν το Adjusted R^2) ενώ το υπόλοιπο 89,36% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή $-p=0,36>0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή αποδοχής της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο δεν είναι έγκυρο. Επειδή $b_1=0$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο.

Από τις τρεις αυτές παλινδρομήσεις φαίνεται ότι οι 'δημόσιες_δαπάνες_υγείας' έχουν γραμμική σχέση με το 'εξωτερικό_δημόσιο_χρέος/ΑΕΠ' όχι όμως και οι ιδιωτικές και κατά συνέπεια και οι συνολικές δαπάνες υγείας.

Dependent Variable: POPULATION

Variable		Coefficient	Prob.
C		10821120	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-9384.373	0.5053
PUB_H_EXPEND		1.79E-05	0.0005
R-squared	0.889920	Durbin-Watson	1.904983
Adjusted R^2 -	0.858469		
F-statistic	28.29511	Prob(F-statistic)	0.000443

Πίνακας 28

$$\widehat{Hel}_y = [10821120] + [0] x_1 + [1.79E - 05] x_2$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'πληθυσμός' αποδίδεται κατά 88,99% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας', ενώ το υπόλοιπο 11,01% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή $-p=0,0004<0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο φαίνεται να είναι έγκυρο. Επειδή $b_1=0$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής

$\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ το $b_2=[1.79\text{E-}05\neq 0]$ επομένως υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’.

Dependent Variable: MORTALRATE_U_5PTHB

Variable		Coefficient	Prob.
C		29.29566	0.0006
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.284109	0.0323
PUB_H_EXPEND		2.91E-11	0.2368
PC_CH12_23M_VAC		-0.247109	0.0024
R-squared	0.973792	Durbin-Watson	1.783436
Adjusted R ² -	0.960687		
F-statistic	74.31145	Prob(F-statistic)	0.000039

Πίνακας 29

$$\widehat{Hel}_y = [29.29566] + [-0.284109] x_1 + [] x_2 + [-0.247109] x_3$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό θανάτων παιδιών κάτω των 5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’ αποδίδεται κατά 97,38% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’ και ‘ποσοστό παιδιών ηλικίας από 12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’. Επειδή $b_1=[-0.284109\neq 0]$ και $b_3=[-0.247109\neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και των ανεξάρτητων μεταβλητών: $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$ και ‘ποσοστό παιδιών ηλικίας από 12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’ ενώ για το $b_2=0$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’ στο συγκεκριμένο μοντέλο.

Dependent Variable: PC_CH12_23M_VAC

Variable		Coefficient	Prob.
C		89.70283	0.0000

EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		1.427562	0.0424
PUB_H_EXPEND		3.02E-10	0.0484
R-squared	0.832603	Durbin-Watson	1.336605
Adjusted R ² -	0.784775		
F-statistic	17.40835	Prob(F-statistic)	0.001919

Πίνακας 30

$$\widehat{Hel}_y = [89.70283] + [1.427562] x_1 + [3.02E - 10] x_2$$

το 83,26% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί' εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας', ενώ το υπόλοιπο 16,74% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο.

Από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = [1.427562 \neq 0]$ και $b_2 = [3.02E-10 \neq 0]$, συμπεραίνουμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση ανάμεσα στην εξαρτημένη μεταβλητή και στις ανεξάρτητες μεταβλητές $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, και $x_2 = \text{'Δημόσιες_δαπάνες_Υγείας'}$.

Παρατηρούμε ότι οι Δημόσιες δαπάνες υγείας επηρέασαν την περίοδο που εξετάζουμε το ποσοστό των παιδιών από 12- 23 μηνών που εμβολιάστηκαν και το ποσοστό αυτό με την σειρά του όπως είδαμε επηρέασε το ποσοστό της παιδικής θνησιμότητας.

Dependent Variable: LIFE_EXPECT_ATBIR

Variable		Coefficient	Prob.
C		103.3770	0.0037
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.390669	0.1716

PUB_H_EXPEND		2.61E-11	0.5408
MORTALRATE_U_5PTHB		-1.099562	0.1495
PC_CH12_23M_VAC		-0.221207	0.2679
R-squared	0.944522	Durbin-Watson	2.103233
Adjusted R ² -	0.900139		
F-statistic	21.28139	Prob(F-statistic)	0.002437

Πίνακας 31

$$\widehat{Hel}_y = [103.3770] + [0]x_1 + [0]x_2 + [0]x_3 + [0]x_4$$

Η τιμή $-p=0,002 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο φαίνεται να είναι έγκυρο. Η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘προσδόκιμο_ζωής_κατά_τη_γέννηση’ αποδίδεται κατά 94,45% στις ανεξάρτητες μεταβλητές $\left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, ‘δημόσιες δαπάνες υγείας’, ‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’ και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’. Από τον έλεγχο των συντελεστών εγκυρότητας του μοντέλου:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

$$H_1: \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0$$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = b_2 = b_3 = b_4 = [0]$, η μηδενική υπόθεση είναι αληθής και επομένως καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές x_1, x_2, x_3, x_4 , δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή y , το οποίο έρχεται σε αντίθεση με τον έλεγχο F. Υποδηλώνεται ύπαρξη πολυσυγγραμμικότητας. Ο έλεγχος Durbin-Watson $stat=2.103233$ [$4-d_U=2,03 < d=2,10 < 4-d_L=3,31$] (βρίσκεται σε διάστημα αβεβαιότητας-επομένως δεν μπορούμε να συμπεράνουμε την ύπαρξη ή την μη ύπαρξη αυτοσυσχέτισης 1ης τάξης).

Dependent Variable: BIRTHRATEPTH

Variable		Coefficient	Prob.
C		14.80559	0.0079
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.154231	0.4916
PUB_H_EXPEND		1.33E-10	0.0071
MORTALRATE_U_5PTHB		-0.003038	0.9874

DEATHRATEPTH		-0.721105	0.0647
R-squared	0.963450	Durbin-Watson	2.154565
Adjusted R ² -	0.934210		
F-statistic	32.94988	Prob(F-statistic)	0.000871

Πίνακας 32

$$\widehat{Hel}_y = [14.80559] + [0]x_1 + [1.33E - 10]x_2 + [0]x_3 + [0]x_4$$

το 96,35% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής "BIRTHRATEPTH" εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές: $\left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, 'δημόσιες δαπάνες υγείας', 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' και 'ποσοστό θανάτων ανά 1000 ανθρώπους'. Η τιμή $-p=0,0008 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο φαίνεται να είναι έγκυρο.

Από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου των συντελεστών:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

$$H_1: \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0$$

Επειδή $b_2 = [1.33E-10 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y και της ανεξάρτητης μεταβλητής 'δημόσιες_δαπάνες_υγείας', ενώ για τα $b_1 = b_3 = b_4 = [0]$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y και των ανεξάρτητων μεταβλητών $x_1 = \left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, $x_3 = \text{'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις'}$ και $x_4 = \text{'ποσοστό_θανάτων_ανά_1000_ανθρώπους'}$ στο συγκεκριμένο μοντέλο.

3.5 Ιρλανδία

Dependent Variable: TOTAL_H_EXPEND - Sample: 2002 2012 observations 11

Variable		Coefficient	Prob.
C		3.84E+09	0.0023
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		4.49E+08	0.0000
R-squared	0.941289	Durbin-Watson	0.935620
Adjusted R ² -	0.934765		

F-statistic	144.2930	Prob(F-statistic)	0.000001

Πίνακας 33

$$\widehat{Ir}_y = [3.84E + 09] + [4.49E + 08] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Συνολικές Δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 94,13% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$. Επειδή $b_1=[4.49E+08 \neq 0]$ σημαίνει ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PUB_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		4.29E+09	0.0052
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		2.63E+08	0.0004
R-squared	0.772088	Durbin-Watson	0.530229
Adjusted R ² -	0.746764		
F-statistic	30.48893	Prob(F-statistic)	0.000370

Πίνακας 34

$$\widehat{Ir}_y = [4.29E + 09] + [2.63E + 08] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 77,21% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$. Επειδή $b_1=[2.63E+08 \neq 0]$, βγαίνει το συμπέρασμα ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ εξαρτημένης και ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PRIV_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		-4.49E+08	0.3115
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		1.85E+08	0.0000
R-squared	0.929431	Durbin-Watson	0.757227
Adjusted R ² -	0.921590		
F-statistic	118.5339	Prob(F-statistic)	0.000002

Πίνακας 35

$$\widehat{Tr_y} = [0] + [1.85E + 08] x_1$$

Η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Ιδιωτικές δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 92,94% στη μεταβολή της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$. Επειδή $b_1=[1.85E+08 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$.

Dependent Variable: POPULATION

Variable		Coefficient	Prob.
C		3468527.	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		34509.37	0.0000
PUB_H_EXPEND		3.82E-06	0.7430
R-squared	0.983863	Durbin-Watson	2.546686
Adjusted R ² -	0.979829		
F-statistic	243.8820	Prob(F-statistic)	0.000000

Πίνακας 36

$$\widehat{Tr_y} = [3468527] + [34509.37] x_1 + [0] x_2$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'πληθυσμός' αποδίδεται κατά 98,39% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ και 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας'. Επειδή το $b_1=[34509.37 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ για το $b_2=[0]$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας' στο συγκεκριμένο μοντέλο.

Dependent Variable: MORTALRATE_U_5PTHB

Variable		Coefficient	Prob.

C		19.49652	0.0003
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.041567	0.1039
PUB_H_EXPEND		3.30E-12	0.9301
PC_CH12_23M_VAC		-0.149922	0.0046
R-squared	0.987666	Durbin-Watson	1.886493
Adjusted R ² -	0.982380		
F-statistic	186.8417	Prob(F-statistic)	0.000000

Πίνακας 37

$$\widehat{Tr}_y = [19.49652] + [0] x_1 + [0] x_2 + [-0.149922] x_3$$

η μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’ αποδίδεται κατά 98,77% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’ και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’. Επειδή $b_1 = b_2 = [0]$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και των ανεξάρτητων μεταβλητών $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$ και ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’ στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ το $b_3 = [-0.149922 \neq 0]$, δείχνει ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’.

Dependent Variable: PC_CH12_23M_VAC

Variable		Coefficient	Prob.
C		78.31764	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.530520	0.0010
PUB_H_EXPEND		2.06E-11	0.9547
R-squared	0.934494	Durbin-Watson	1.071328
Adjusted R ² -	0.918118		
F-statistic	57.06324	Prob(F-statistic)	0.000018

Πίνακας 38

$$\widehat{Tr}_y = [78.31764] + [0.530520] x_1 + [0] x_2$$

το 93,45% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’ εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ και ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’.

από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = [0.530520 \neq 0]$ και $b_2 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση ανάμεσα στην εξαρτημένη μεταβλητή y και στην ανεξάρτητη μεταβλητή $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής $x_1 = \text{‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’}$ στο συγκεκριμένο μοντέλο.

Dependent Variable: LIFE_EXPECT_ATBIR

Variable		Coefficient	Prob.
C		83.11847	0.0024
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.061274	0.3218
PUB_H_EXPEND		-1.15E-10	0.1792
MORTALRATE_U_5PTHB		-1.189813	0.1817
PC_CH12_23M_VAC		-0.003713	0.9798
R-squared	0.977906	Durbin-Watson stat	2.566262
Adjusted R ² -	0.963177		
F-statistic	66.39309	Prob(F-statistic)	0.000042

Πίνακας 39

$$\widehat{Tr-y} = [83.11847] + [0]x_1 + [0]x_2 + [0]x_3 + [0]x_4$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘προσδόκιμο_ζωής_κατά_τη_γέννηση’ αποδίδεται κατά 97,79% στις ανεξάρτητες μεταβλητές: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ‘δημόσιες δαπάνες υγείας’, ‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’ και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’. Η τιμή $-p=0,00004 < 0,05$ για τον έλεγχο F βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής

υπόθεσης. Το μοντέλο φαίνεται να είναι έγκυρο. Από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου (των συντελεστών):

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = b_2 = b_3 = b_4 = [0]$ και

η μηδενική υπόθεση είναι αληθής και επομένως καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές x_1, x_2, x_3, x_4 , δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή y , που έρχεται σε αντίθεση με τον έλεγχο F. (Υποδηλώνεται ύπαρξη πολυσυγγραμμικότητας).

Dependent Variable: BIRTHRATEPTH

Variable		Coefficient	Prob.
C		3.671664	0.6349
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.205645	0.0131
PUB_H_EXPEND		2.15E-10	0.0845
MORTALRATE_U_5PTHB		1.945544	0.0242
DEATHRATEPTH		-0.677162	0.5938
R-squared	0.915297	Durbin-Watson	2.041226
Adjusted R ² -	0.858828		
F-statistic	16.20883	Prob(F-statistic)	0.002276

Πίνακας 40

$$\widehat{Tr}_y = [0] + [0.205645]x_1 + [0]x_2 + [1.945544]x_3 + [0]x_4$$

το 91,53% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής 'ποσοστό_γεννήσεων_ανά_1000_ανθρώπους' εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'δημόσιες δαπάνες_υγείας', 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' και 'ποσοστό_θανάτων_ανά_1000_ανθρώπους'. Η τιμή $-p=0,002 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο φαίνεται να είναι έγκυρο. Από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου(των συντελεστών):

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = [0.205645 \neq 0]$ και $b_3 = [1.945544 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y και των ανεξάρτητων μεταβλητών: $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ και $x_3 = \text{'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις'}$, ενώ για τα $b_2 = b_4 = 0$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y και των ανεξάρτητων μεταβλητών $x_2 = \text{'δημόσιες_δαπάνες_υγείας'}$ και $x_4 = \text{'ποσοστό_θανάτων_ανά_1000_ανθρώπους'}$ στο συγκεκριμένο μοντέλο.

3.6 Ιταλία

Dependent Variable: TOTAL_H_EXPEND - Sample:2002 2012 observ 11

Variable		Coefficient	Prob.
C		7.27E+10	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		6.72E+10	0.0000
R-squared	0.916232	Durbin-Watson	2.214308
Adjusted R ² -	0.906925		
F-statistic	98.43995	Prob(F-statistic)	0.000004

Πίνακας 41

$$\widehat{It_y} = [7.27E + 10] + [6.72E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Συνολικές_Δαπάνες_Υγείας' αποδίδεται κατά 91,62% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 8,38% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1 = [6.72E+10 \neq 0]$, συμπεραίνουμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PUB_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		5.17E+10	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		5.63E+10	0.0000

R-squared	0.922984	Durbin-Watson	2.418707
Adjusted R ² -	0.914427		
F-statistic	107.8595	Prob(F-statistic)	0.000003

Πίνακας 42

$$\widehat{It_y} = [5.17E + 10] + [5.63E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 92,30% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$. Επειδή $b_1=[5.17E+10 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής $x_1 = \left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$.

Dependent Variable: PRIV_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		2.11E+10	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		1.09E+10	0.0001
R-squared	0.838476	Durbin-Watson	1.272134
Adjusted R ² -	0.820529		
F-statistic	46.71931	Prob(F-statistic)	0.000076

Πίνακας 43

$$\widehat{It_y} = [2.11E + 10] + [1.09E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Ιδιωτικές δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 83,85% στη μεταβολή της ανεξάρτητης μεταβλητής: $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, ενώ το υπόλοιπο 16,15% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1=[1.09E+10 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: POPULATION

Variable		Coefficient	Prob.
C		52867258	0.0000

EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		192026.3	0.8005
PUB_H_EXPEND		4.30E-05	0.0089
R-squared	0.956590	Durbin-Watson	0.803538
Adjusted R ² -	0.945738		
F-statistic	88.14529	Prob(F-statistic)	0.000004

Πίνακας 44

$$\widehat{It}_y = [52867258] + [0]x_1 + [4.30E-05] x_2$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘πληθυσμός’ αποδίδεται κατά 95,66% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ και ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’. Επειδή $b_1=[0]$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ το $b_2= [1.79E-05 \neq 0]$ δείχνει ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’.

Dependent Variable: MORTALRATE_U_5PTHB

Variable		Coefficient	Prob.
C		12.03018	0.1065
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.160613	0.8224
PUB_H_EXPEND		-1.37E-11	0.2029
PC_CH12_23M_VAC		-0.061408	0.3968
R-squared	0.905656	Durbin-Watson	0.877104
Adjusted R ² -	0.865223		
F-statistic	22.39887	Prob(F-statistic)	0.000578

Πίνακας 45

$$\widehat{It}_y = [0] + [0]x_1 + [0] x_2 + [0] x_3$$

η μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’ αποδίδεται κατά 90,57% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’ και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’. Η τιμή

$p=0,00057 < 0,05$ για τον έλεγχο F βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο φαίνεται να είναι έγκυρο. Προχωράμε σε έλεγχο συντελεστών - έλεγχος εγκυρότητας του μοντέλου:

$$H_0: b_1 = b_2 = b_3 = 0$$

H_1 : για τουλάχιστον ένα συντελεστή είναι $b_i \neq 0$

Επειδή $b_1 = b_2 = b_3 = 0$, η μηδενική υπόθεση είναι αληθής επομένως καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, $x_2 = \text{'Δημόσιες δαπάνες Υγείας'}$, $x_3 = \text{'ποσοστό παιδιών ηλικίας από 12-23 μηνών που έχουν εμβολιαστεί'}$, δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή y κάτι που έρχεται σε αντίθεση με τον έλεγχο F. Χρειάζεται να γίνει έλεγχος πολυσυγγραμμικότητας. Ο έλεγχος Durbin-Watson $\text{stat} = 0.877104$ για $[(n=15, k=3, \alpha=0,05), d_L=0,82, d_U=1,75]$ $d_L \leq d \leq d_U$ (βρίσκεται σε διάστημα αβεβαιότητας, επομένως δεν μπορούμε να συμπεράνουμε ούτε την ύπαρξη ούτε την μη ύπαρξη αυτοσυσχέτισης 1ης τάξης).

Dependent Variable: PC_CH12_23M_VAC

Variable		Coefficient	Prob.
C		95.22888	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		6.968621	0.0279
PUB_H_EXPEND		-6.87E-11	0.1599
R-squared	0.722768	Durbin-Watson	2.991188
Adjusted R ² -	0.653460		
F-statistic	10.42834	Prob(F-statistic)	0.005907

Πίνακας 46

$$\widehat{It}_y = [95.22888] + [6.968621] x_1 + [0] x_2$$

το 72,28% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής 'ποσοστό παιδιών ηλικίας από 12-23 μηνών που έχουν εμβολιαστεί' εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας', ενώ το υπόλοιπο 27,72% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή $-p=0,0059 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή

απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο φαίνεται να είναι έγκυρο. Ο έλεγχος εγκυρότητας του μοντέλου των συντελεστών:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = 0$$

$$H_1: \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0$$

οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = [6.968621 \neq 0]$ και $b_2 = [0]$, οπότε συμπεραίνουμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση ανάμεσα στην εξαρτημένη μεταβλητή y και την ανεξάρτητη μεταβλητή: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να αποδεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση ανάμεσα στην εξαρτημένη μεταβλητή y και την ανεξάρτητη μεταβλητή x_2 = 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας' στο συγκεκριμένο μοντέλο.

Dependent Variable: LIFE_EXPECT_ATBIR

Variable		Coefficient	Prob.
C		103.5747	0.0009
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.365580	0.8148
PUB_H_EXPEND		3.12E-11	0.2374
MORTALRATE_U_5PTHB		-2.153014	0.0386
PC_CH12_23M_VAC		-0.198883	0.2473
R-squared	0.956806	Durbin-Watson	1.102173
Adjusted R ² -	0.928009		
F-statistic	33.22669	Prob(F-statistic)	0.000312

Πίνακας 47

$$\widehat{It}_y = [103.3770] + [0]x_1 + [0]x_2 + [-2.153014]x_3 + [0]x_4$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'προσδόκιμο_ζωής_κατά_τη_γέννηση' αποδίδεται κατά 95,68% στις ανεξάρτητες μεταβλητές: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'δημόσιες δαπάνες υγείας', 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' και 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'. Η τιμή $p=0,0003 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο φαίνεται να είναι έγκυρο. Από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου για τους συντελεστές:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

Επειδή $b_3 = [-2.153014] \neq 0$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y και της ανεξάρτητης μεταβλητής $x_3 = \text{'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις'}$, ενώ από τα

$b_1 = b_2 = b_4 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και των ανεξάρτητων μεταβλητών $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, $x_2 = \text{'δημόσιες δαπάνες υγείας'}$ και $x_4 = \text{'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12 - 23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'}$ στο συγκεκριμένο μοντέλο.

Dependent Variable: BIRTHRATEPTH

Variable		Coefficient	Prob.
C		11.77302	0.0331
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.864950	0.2457
PUB_H_EXPEND		-1.00E-11	0.4182
MORTALRATE_U_5PTHB		0.464786	0.3695
DEATHRATEPTH		-0.432968	0.0879
R-squared	0.659547	Durbin-Watson	1.838350
Adjusted R ² -	0.432579		
F-statistic	2.905900	Prob(F-statistic)	0.117541

Πίνακας 48

$$\widehat{It}_y = [11.77302] + [0]x_1 + [0]x_2 + [0]x_3 + [0]x_4$$

το 65,95% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής 'ποσοστό_γεννήσεων_στα_1000 άτομα' εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'δημόσιες δαπάνες υγείας', 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις', και 'ποσοστό_θανάτων_ανά_1000_ανθρώπους' ενώ το υπόλοιπο 34,05% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή $p = 0,117 > 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή αποδοχής της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο δεν είναι έγκυρο.

3.7 Ολλανδία

Dependent Variable: TOTAL_H_EXPEND - Sample:2003 2012 observ 10

Variable		Coefficient	Prob.
C		-4.28E+09	0.7691
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		2.19E+10	0.0006
R-squared	0.790544	Durbin-Watson	1.482939
Adjusted R ² -	0.764362		
F-statistic	30.19422	Prob(F-statistic)	0.000577

Πίνακας 49

$$\widehat{Net}_y = [0] + [2.19E + 10] x_1$$

R- squared=0.790544, σημαίνει ότι η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘Συνολικές_Δαπάνες_Υγείας’ αποδίδεται μόνο κατά 79,05% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 20,95% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1=[2.19E+10] \neq 0$, σημαίνει ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$.

Dependent Variable: PUB_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		-3.32E+10	0.0372
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		2.51E+10	0.0002
R-squared	0.847063	Durbin-Watson	1.878532
Adjusted R ² -	0.827946		
F-statistic	44.30916	Prob(F-statistic)	0.000160

Πίνακας 50

$$\widehat{Net}_y = [-3.32E + 10] + [2.51E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’ αποδίδεται κατά 84,71% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το

υπόλοιπο 15,29% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1=[3.00E+09 \neq 0]$, βγαίνει το συμπέρασμα ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ εξαρτημένης και ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PRIV_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		2.89E+10	0.0001
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-3.15E+09	0.0242
R-squared	0.490073	Durbin-Watson	2.006596
Adjusted R ² -	0.426332		
F-statistic	7.688513	Prob(F-statistic)	0.024191

Πίνακας 51

$$\widehat{Net}_y = [2.89E + 10] + [-3.15E + 09] x_1$$

Η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Ιδιωτικές δαπάνες Υγείας' αποδίδεται μόνο κατά 49,01% στη μεταβολή της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 50,99% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1=[-3.15E+09 \neq 0]$, συμπεραίνουμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: POPULATION

Variable		Coefficient	Prob.
C		16122575	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-157174.8	0.2199
PUB_H_EXPEND		1.63E-05	0.0067
R-squared	0.864721	Durbin-Watson	1.225177
Adjusted R ² -	0.826070		
F-statistic	22.37246	Prob(F-statistic)	0.000911

Πίνακας 52

$$\widehat{Net}_y = [16122575] + [0]x_1 + [1.63E-05] x_2$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'πληθυσμός' αποδίδεται κατά 86,47% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας', ενώ το υπόλοιπο 13,53% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο.

Επειδή $b_1=[0]$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ για το $b_2=[1.63\text{E-}05\neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας'.

Dependent Variable: MORTALRATE_U_5PTHB

Variable		Coefficient	Prob.
C		25.18161	0.0065
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.082857	0.6369
PUB_H_EXPEND		-3.79E-11	0.0003
PC_CH12_23M_VAC		-0.184440	0.0230
R-squared	0.984203	Durbin-Watson	1.437811
Adjusted R ² -	0.976304		
F-statistic	124.6029	Prob(F-statistic)	0.000009

Πίνακας 53

$$\text{Net}_{\hat{y}} = [25.18161] + [0]x_1 + [-3.79\text{E-}11]x_2 + [-0.184440]x_3$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' αποδίδεται κατά 98,42% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας' και 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'. Επειδή $b_1=[0]$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο. Τα $b_2=[-3.79\text{E-}11\neq 0]$ και $b_3=[-0.184440\neq 0]$ δείχνουν ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και των ανεξάρτητων μεταβλητών 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας' και 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'.

Dependent Variable: PC_CH12_23M_VAC

Variable		Coefficient	Prob.
C		101.5518	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-1.728189	0.0689
PUB_H_EXPEND		2.92E-11	0.3558
R-squared	0.610905	Durbin-Watson	1.922458
Adjusted R ² -	0.499736		
F-statistic	5.495243	Prob(F-statistic)	0.036745

Πίνακας 54

$$\widehat{Net}_y = [101.5518] + [0] x_1 + [0] x_2$$

το 61,10% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί' εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές [$\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}$], 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας' ενώ το υπόλοιπο 38,90% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή $-p=0,036 < 0,05$ για τον έλεγχο F βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο φαίνεται να είναι έγκυρο. Από τον έλεγχο των συντελεστών:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = 0$$

$$H_1: \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0$$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = [0]$ και $b_2 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι η μηδενική υπόθεση είναι αληθής δηλαδή καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές, $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, και $x_2 = \text{'Δημόσιες δαπάνες Υγείας'}$ δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή y . Υποδηλώνεται ύπαρξη πολυσυγγραμμικότητας.

Dependent Variable: LIFE_EXPECT_ATBIR

Variable		Coefficient	Prob.
C		87.70463	0.0353
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.368788	0.4349

PUB_H_EXPEND		-1.24E-11	0.7779
MORTALRATE_U_5PTHB		-1.898273	0.1285
PC_CH12_23M_VAC		-0.009888	0.9697
R-squared	0.976708	Durbin-Watson	2.057622
Adjusted R ² -	0.958074		
F-statistic	52.41605	Prob(F-statistic)	0.000285

Πίνακας 55

$$\widehat{Net_y} = [87.70463] + [0]x_1 + [0]x_2 + [0]x_3 + [0]x_4$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'προσδόκιμο_ζωής_κατά_τη_γέννηση' αποδίδεται κατά 97,67% στις ανεξάρτητες μεταβλητές: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'δημόσιες δαπάνες υγείας', 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' και 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'. Η τιμή $-p=0,0002 < 0,05$ για τον έλεγχο F βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο φαίνεται να είναι έγκυρο. Από τον έλεγχο των συντελεστών:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

$$H_1: \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0$$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = b_2 = b_3 = b_4 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι

η μηδενική υπόθεση είναι αληθής και επομένως καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, $x_2 = \text{'δημόσιες_δαπάνες_υγείας'}$, $x_3 = \text{'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις'}$, $x_4 = \text{'ποσοστό_παιδιών_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'}$, δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή y . Το γραμμικό μοντέλο δεν είναι έγκυρο. Αυτό έρχεται σε αντίφαση με τον έλεγχο F, επομένως χρειάζεται να ελεγχθεί η ύπαρξη πολυσυγγραμμικότητας. Ο έλεγχος Durbin-Watson $\text{stat} = [2.057622]$ (για $n=15, k=4, \alpha=0,05, d_L=0,69, d_U=1,97$)

$(4-d_U=2,03) < d=2,057 < (4-d_L=3,31)$ βρίσκεται σε διάστημα αβεβαιότητας για αυτοσυσχέτιση 1ης τάξης). Επομένως δεν μπορούμε να συμπεράνουμε ούτε την ύπαρξη ούτε την μη ύπαρξη αυτοσυσχέτισης 1ης τάξης).

Dependent Variable: BIRTHRATEPTH

Variable		Coefficient	Prob.
C		14.33167	0.1799
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.350108	0.5127
PUB_H_EXPEND		-1.49E-11	0.6835
MORTALRATE_U_5PTHB		0.207135	0.7903
DEATHRATEPTH		-0.244318	0.7634
R-squared	0.879765	Durbin-Watson	1.059468
Adjusted R ² -	0.783577		
F-statistic	9.146329	Prob(F-statistic)	0.016038

Πίνακας 56

$$\widehat{Net}_y = [0] + [0]x_1 + [0]x_2 + [0]x_3 + [0]x_4$$

το 87,98% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό_γεννήσεων_στα_1000 άτομα’ εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές: $\left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, ‘δημόσιες δαπάνες υγείας’, ‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’ και ‘ποσοστό θανάτων ανά 1000 ανθρώπους’, ενώ το υπόλοιπο 12,02% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή $p=0,01 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο φαίνεται να είναι έγκυρο. Από τον έλεγχο των συντελεστών (έλεγχος εγκυρότητας του μοντέλου):

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

$$H_1: \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0$$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = b_2 = b_3 = b_4 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι

η μηδενική υπόθεση είναι αληθής και επομένως καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές

$$x_1 = \left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right], \quad x_2 = \text{‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’}, \quad x_3 = \text{‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’},$$

$$x_4 = \text{‘ποσοστό θανάτων ανά 1000 ανθρώπους’},$$

δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή y . Αυτό έρχεται σε αντίφαση με τον έλεγχο F, επομένως χρειάζεται να ελεγχθεί η ύπαρξη πολυσυγγραμμικότητας. Ο έλεγχος Durbin-Watson $stat = [1.059468]$ (για $n=15, k=4, \alpha=0,05$ $d_L=0,69 < d=1.059468 < d_U=1,97$ βρίσκεται σε διάστημα αβεβαιότητας για αυτοσυσχέτιση 1ης τάξης)

3.8 Πορτογαλία

Dependent Variable: TOTAL_H_EXPEND - Sample: 2003 2012 observ 10

Variable		Coefficient	Prob.
C		1.36E+10	0.0003
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		4.70E+09	0.0007
R-squared	0.779616	Durbin-Watson	1.607108
Adjusted R ² -	0.752068		
F-statistic	28.30032	Prob(F-statistic)	0.000711

Πίνακας 57

$$\widehat{Por}_y = [1.36E + 10] + [4.70E + 09] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Συνολικές Δαπάνες Υγείας' αποδίδεται μόνο κατά 77,96% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 22,04% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1=[4.70E+09 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PUB_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		1.04E+10	0.0003
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		2.55E+09	0.0053
R-squared	0.642081	Durbin-Watson	1.310347
Adjusted R ² -	0.597342		
F-statistic	14.35145	Prob(F-statistic)	0.005324

Πίνακας 58

$$\widehat{Por}_y = [-3.32E + 10] + [2.55E + 09] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 64,21% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το

υπόλοιπο 35,79% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1=[2.55E+09 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ εξαρτημένης και ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PRIV_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		3.21E+09	0.0015
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		2.15E+09	0.0000
R-squared	0.887883	Durbin-Watson	2.396642
Adjusted R ² -	0.873869		
F-statistic	63.35433	Prob(F-statistic)	0.000045

Πίνακας 59

$$\widehat{Por}_y = [3.21E + 09] + [2.15E+09] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Ιδιωτικές δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 88,79% στη μεταβολή της ανεξάρτητης μεταβλητής: $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, ενώ το υπόλοιπο 11,21% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1=[2.15E+09 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: POPULATION

Variable		Coefficient	Prob.
C		10203196	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		8110.111	0.2923
PUB_H_EXPEND		1.83E-05	0.0001
R-squared	0.970792	Durbin-Watson	2.008592
Adjusted R ² -	0.962447		
F-statistic	116.3317	Prob(F-statistic)	0.000004

Πίνακας 60

$$\widehat{Por}_y = [10203196] + [0]x_1 + [1.83E-05] x_2$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘πληθυσμός’ αποδίδεται κατά 97,08% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’. Επειδή $b_1=[0]$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ για το $b_2=[1.83\text{E}-05 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’.

Variable:MORTALRATE_U_5PTHB

Variable		Coefficient	Prob.
C		3.127361	0.5956
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.822629	0.0255
PUB_H_EXPEND		-6.81E-11	0.4399
PC_CH12_23M_VAC		0.045292	0.4457
R-squared	0.877634	Durbin-Watson	1.450907
Adjusted R ² -	0.816451		
F-statistic	14.34443	Prob(F-statistic)	0.003819

Πίνακας 61

$$\widehat{Por}_y = [0] + [-0.082857] x_1 + [0] x_2 + [0] x_3$$

η μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’ αποδίδεται κατά 87,76% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’, και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’, ενώ το υπόλοιπο 12,24% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1=[-0.082857 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ τα $b_2 = b_3 = 0$ δείχνουν ότι δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και των ανεξάρτητων μεταβλητών ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’ και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’ στο συγκεκριμένο μοντέλο.

Dependent Variable: PC_CH12_23M_VAC

Variable		Coefficient	Prob.
C		99.27661	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		2.298142	0.2149
PUB_H_EXPEND		-4.87E-10	0.3884
R-squared	0.217297	Durbin-Watson	1.925671
Adjusted R ² -	-0.006332		
F-statistic	0.971685	Prob(F-statistic)	0.424218

Πίνακας 62

$$\widehat{Por}_y = [99.27661] + [0] x_1 + [0] x_2$$

μόνο το 21,73% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής “PC_CH12_23M_VAC” εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές: $\left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$ ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’, ενώ το υπόλοιπο 78,27% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή $-p=0,42 > 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή αποδοχής της μηδενικής υπόθεσης. Επίσης από τον έλεγχο των συντελεστών:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = 0$$

$$H_1: \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0$$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = [0]$ και $b_2 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι η μηδενική υπόθεση είναι αληθής δηλαδή καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές $x_1 = \left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, και $x_2 = \text{‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’}$ δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή y. Το γραμμικό μοντέλο δεν είναι έγκυρο.

Dependent Variable: LIFE_EXPECT_ATBIR

Variable		Coefficient	Prob.
C		80.17524	0.0010
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.210621	0.8231
PUB_H_EXPEND		-2.69E-10	0.1914
MORTALRATE_U_5PTHB		-2.401302	0.0350
PC_CH12_23M_VAC		0.112290	0.3919
R-squared	0.868894	Durbin-Watson	1.084495

Adjusted R ² -	0.764010		
F-statistic	8.284303	Prob(F-statistic)	0.019743

Πίνακας 63

$$\widehat{Por}_y = [80.17524] + [0]x_1 + [0]x_2 + [-2.401302]x_3 + [0]x_4$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘προσδόκιμο_ζωής_κατά_τη_γέννηση’ αποδίδεται κατά 86,89% στις ανεξάρτητες μεταβλητές: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ‘δημόσιες δαπάνες υγείας’, ‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’ και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’ ενώ το υπόλοιπο 13,11% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή $-p=0,019 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο είναι έγκυρο. Από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου(για τους συντελεστές):

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

$$H_1: \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0$$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = b_2 = b_4 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και των ανεξάρτητων μεταβλητών $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, $x_2 = \text{‘Δημόσιες_δαπάνες_Υγείας’}$ και $x_4 = \text{‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’}$ στο συγκεκριμένο μοντέλο. Το $b_3 = [-2.401302 \neq 0]$ δείχνει ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y και της ανεξάρτητης μεταβλητής $x_3 = \text{‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’}$.

Dependent Variable: BIRTHRATEPTH

Variable		Coefficient	Prob.
C		4.605756	0.1948
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.758046	0.0344
PUB_H_EXPEND		2.48E-10	0.0081
MORTALRATE_U_5PTHB		0.958444	0.0172
DEATHRATEPTH		-0.126770	0.6541
R-squared	0.962576	Durbin-Watson	1.802281

Adjusted R ² -	0.932637		
F-statistic	32.15135	Prob(F-statistic)	0.000923

Πίνακας 64

$$\widehat{Por}_y = [0] + [-0.758046]x_1 + [2.48E - 10]x_2 + [0.958444]x_3 + [0]x_4$$

το 96,26% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής y ='ποσοστό_γεννήσεων_στα_1000_άτομα' εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές: [$\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}$], 'δημόσιες_δαπάνες_υγείας', 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' και 'ποσοστό_θανάτων_ανά_1000_ανθρώπους', ενώ το υπόλοιπο 3,74% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή $-p=0,0009 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο είναι έγκυρο. Από τον έλεγχο των συντελεστών:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

$$H_1: \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0$$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = [-0.758046 \neq 0]$, $b_2 = [2.48E - 10 \neq 0]$ και $b_3 = [0.958444 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y ='ποσοστό_γεννήσεων_στα_1000_άτομα' και των ανεξάρτητων μεταβλητών $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, $x_2 = \text{'δημόσιες_δαπάνες_υγείας'}$ και $x_3 = \text{'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις'}$, ενώ το $b_4 = 0$ δείχνει ότι δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχτούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y και της ανεξάρτητης μεταβλητής $x_4 = \text{'ποσοστό_θανάτων_ανά_1000_ανθρώπους'}$.

3.9 Ισπανία

Dependent Variable: TOTAL_H_EXPEND - Sample:2002 2012 observations 11

Variable		Coefficient	Prob.
C		2.82E+10	0.1385
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		5.14E+10	0.0005
R-squared	0.759969	Durbin-Watson	0.907264
Adjusted R ² -	0.733299		

F-statistic	28.49512	Prob(F-statistic)	0.000470

Πίνακας 65

$$\widehat{Sp}_y = [0] + [5.14E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Συνολικές_Δαπάνες_Υγείας' αποδίδεται μόνο κατά 76,00% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $\left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, ενώ το υπόλοιπο 24,00% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1 = [5.14E + 10] \neq 0$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής: $\left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$.

Dependent Variable: PUB_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		1.56E+10	0.2835
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		4.00E+10	0.0005
R-squared	0.754453	Durbin-Watson	0.903528
Adjusted R ² -	0.727170		
F-statistic	27.65281	Prob(F-statistic)	0.000522

Πίνακας 66

$$\widehat{Sp}_y = [0] + [4.00E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 75,45% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $\left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, ενώ το υπόλοιπο 24,55% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1 = 4.00E + 10 \neq 0$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ εξαρτημένης και ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PRIV_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		1.25E+10	0.0109
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		1.14E+10	0.0006

R-squared	0.751027	Durbin-Watson	0.958308
Adjusted R ² -	0.723364		
F-statistic	27.14855	Prob(F-statistic)	0.000556

Πίνακας 67

$$\widehat{Sp}_y = [1.25E + 10] + [1.14E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Ιδιωτικές δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 75,10% στη μεταβολή της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 24,90% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1=[1.14E+10] \neq 0$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: POPULATION

Variable		Coefficient	Prob.
C		36712837	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		130691.1	0.7367
PUB_H_EXPEND		9.12E-05	0.0000
R-squared	0.985355	Durbin-Watson	1.656740
Adjusted R ² -	0.981694		
F-statistic	269.1302	Prob(F-statistic)	0.000000

Πίνακας 68

$$Sp_{\hat{y}} = [36712837] + [0]x_1 + [9.12E-05] x_2$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'πληθυσμός' αποδίδεται κατά 98,54% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ και 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας'. Επειδή $b_1=0$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ το $b_2=[9.12E-05 \neq 0]$, επομένως υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας'.

Dependent Variable: MORTALRATE_U_5PTHB

Variable		Coefficient	Prob.
C		7.357779	0.3958
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.470490	0.1081
PUB_H_EXPEND		-4.07E-11	0.0001
PC_CH12_23M_VAC		0.005632	0.9474
R-squared	0.958450	Durbin-Watson	1.945301
Adjusted R ² -	0.940643		
F-statistic	53.82389	Prob(F-statistic)	0.000033

Πίνακας 69

$$Sp_{\hat{y}} = [0] + [0]x_1 + [-4.07E-11]x_2 + [0]x_3$$

η μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' αποδίδεται κατά 95,85% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας', και 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί' ενώ το υπόλοιπο 14,15% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_2 = [-4.07E-11] \neq 0$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας', ενώ τα $b_1 = b_3 = 0$, δείχνουν ότι δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, και 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί' στο συγκεκριμένο μοντέλο.

Dependent Variable: PC_CH12_23M_VAC

Variable		Coefficient	Prob.
C		98.63940	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-1.180793	0.2774
PUB_H_EXPEND		4.97E-12	0.8269
R-squared	0.326414	Durbin-Watson	3.005509
Adjusted R ² -	0.158017		

F-statistic	1.938362	Prob(F-statistic)	0.205861

Πίνακας 70

$$\widehat{Sp_y} = [98.63940] + [0] x_1 + [0] x_2$$

το 32,64% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’ εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές [$\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}$], ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’ ενώ το υπόλοιπο 67,36% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή $-p=0,2058 > 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή αποδοχής της μηδενικής υπόθεσης και όπως φαίνεται και από τον έλεγχο των συντελεστών:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = 0$$

$$H_1: \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0$$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = [0]$ και $b_2 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι η μηδενική υπόθεση είναι αληθής δηλαδή καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, και $x_2 = \text{‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’}$ δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή $y = (\text{ποσοστό παιδιών ηλικίας 12-23 μηνών που έχουν εμβολιαστεί})$. Το γραμμικό μοντέλο δεν είναι έγκυρο.

Dependent Variable: LIFE_EXPECT_ATBIR

Variable		Coefficient	Prob.
C		77.44110	0.0001
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.195573	0.5069
PUB_H_EXPEND		-1.45E-11	0.3527
MORTALRATE_U_5PTHB		-2.064431	0.0009
PC_CH12_23M_VAC		0.125110	0.1393
R-squared	0.990168	Durbin-Watson	2.306718
Adjusted R ² -	0.983614		
F-statistic	151.0647	Prob(F-statistic)	0.000004

Πίνακας 71

$$\widehat{Sp_y} = [77.44110] + [0]x_1 + [0]x_2 + [-2.064431]x_3 + [0]x_4$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'προσδόκιμο_ζωής_κατά_τη_γέννηση' αποδίδεται κατά 99,02% στις ανεξάρτητες μεταβλητές: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'δημόσιες δαπάνες υγείας', 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις', και 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'. Η τιμή $-p=0,000004 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο είναι έγκυρο. Από τον έλεγχο των συντελεστών:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = b_2 = b_4 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y και των ανεξάρτητων μεταβλητών $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, $x_2 = \text{'δημόσιες_δαπάνες_υγείας'}$ και $x_4 = \text{'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'}$ στο συγκεκριμένο μοντέλο. Το $b_3 = [-2.064431 \neq 0]$ δείχνει ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y και της ανεξάρτητης μεταβλητής $x_3 = \text{'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις'}$.

Dependent Variable: BIRTHRATEPTH

Variable		Coefficient	Prob.
C		-0.747275	0.9091
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.752292	0.2214
PUB_H_EXPEND		3.27E-11	0.2491
MORTALRATE_U_5PTHB		1.494489	0.0481
DEATHRATEPTH		-0.082381	0.8870
R-squared	0.789636	Durbin-Watson	2.532567
Adjusted R ² -	0.649393		
F-statistic	5.630497	Prob(F-statistic)	0.031362

Πίνακας 72

$$\widehat{Sp}_y = [0] + [0]x_1 + [0]x_2 + [1.494489]x_3 + [0]x_4$$

το 78,96% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής $y = \text{'ποσοστό_γεννήσεων_στα_1000_άτομα'}$ εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$,

‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’, ‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’ και ‘ποσοστό_θανάτων_ανά_1000_ανθρώπους’ ενώ το υπόλοιπο 21,04% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή $-p=0,031 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο είναι έγκυρο. Από τον έλεγχο των συντελεστών:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

$$H_1: \text{για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι } \beta_i \neq 0$$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = b_2 = b_4 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής $y = \text{‘ποσοστό_γεννήσεων_στα_1000_άτομα’}$ και των ανεξάρτητων μεταβλητών $x_1 = \left[\frac{\text{εξωτερικό_δημόσιο_χρέος}}{\text{ΑΕΠ}} \right]$, $x_2 = \text{‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’}$ και $x_4 = \text{‘ποσοστό_θανάτων_ανά_1000_ανθρώπους’}$ στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ το $b_3 = [1.494489 \neq 0]$ σημαίνει ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y και της ανεξάρτητης μεταβλητής $x_3 = \text{‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’}$,

3.10 Σουηδία

Dependent Variable: TOTAL_H_EXPEND - Sample: 2003 2012 observations 10

Variable		Coefficient	Prob.
C		1.59E+10	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		7.30E+10	0.0000
R-squared	0.948353	Durbin-Watson	1.198510
Adjusted R ² -	0.941897		
F-statistic	146.8984	Prob(F-statistic)	0.000002

Πίνακας 73

$$\widehat{Sw}_y = [1.59E + 10] + [7.30E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘Συνολικές_Δαπάνες_Υγείας’ αποδίδεται μόνο κατά 94,83% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $\left[\frac{\text{εξωτερικό_δημόσιο_χρέος}}{\text{ΑΕΠ}} \right]$.

Επειδή $b_1=[7.30E+10] \neq 0$, σημαίνει ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PUB_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		1.29E+10	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		5.97E+10	0.0000
R-squared	0.944843	Durbin-Watson	1.188792
Adjusted R ² -	0.937948		
F-statistic	137.0394	Prob(F-statistic)	0.000003

Πίνακας 74

$$\widehat{Sw}_y = [1.29E + 10] + [5.97E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 94,48% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$. Επειδή $b_1 = [5.97E+10 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ εξαρτημένης και ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PRIV_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		2.99E+09	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		1.33E+10	0.0000
R-squared	0.957067	Durbin-Watson	1.196486
Adjusted R ² -	0.951700		
F-statistic	178.3368	Prob(F-statistic)	0.000001

Πίνακας 75

$$\widehat{Sw}_y = [2.99E + 09] + [1.33E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Ιδιωτικές δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 95,71% στη μεταβολή της ανεξάρτητης μεταβλητής: $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$. Επειδή

$b_1 = [1.33E+10] \neq 0$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: POPULATION

Variable		Coefficient	Prob.
C		7914188.	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-78511.69	0.9275
PUB_H_EXPEND		5.03E-05	0.0075
R-squared	0.971443	Durbin-Watson	1.171172
Adjusted R ² -	0.963284		
F-statistic	119.0609	Prob(F-statistic)	0.000004

Πίνακας 76

$$\widehat{Sw_y} = [7914188] + [0]x_1 + [5.03E - 05]x_2$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'πληθυσμός' αποδίδεται κατά 97,08% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, και 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας'. Επειδή $b_1=0$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ το $b_2 = [5.03E-05 \neq 0]$, σημαίνει ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής 'Δημόσιες δαπάνες Υγείας'.

Variable: MORTALRATE_U_5PTHB

Variable		Coefficient	Prob.
C		-14.77525	0.0290
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-2.817746	0.0456
PUB_H_EXPEND		-1.73E-11	0.3641
PC_CH12_23M_VAC		0.195274	0.0097
R-squared	0.983580	Durbin-Watson	3.057354

Adjusted R ² -	0.975369		
F-statistic	119.7997	Prob(F-statistic)	0.000010

Πίνακας 77

$$\widehat{Sw}_y = [-14.77525] + [-2.817746]x_1 + [0]x_2 + [0.195274]x_3$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’ αποδίδεται κατά 98,36% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’ και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’. Επειδή τα

$b_1 = [-0.082857] \neq 0$ και $b_3 = [0.195274] \neq 0$ υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και των ανεξάρτητων μεταβλητών: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’, ενώ το $b_2 = 0$ δείχνει ότι δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία ώστε να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’ στο συγκεκριμένο μοντέλο.

Dependent Variable: PC_CH12_23M_VAC

Variable		Coefficient	Prob.
C		98.82467	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-5.900755	0.4731
PUB_H_EXPEND		2.59E-11	0.8436
R-squared	0.449296	Durbin-Watson	1.355459
Adjusted R ² -	0.291952		
F-statistic	2.855504	Prob(F-statistic)	0.123940

Πίνακας 78

$$\widehat{Sw}_y = [98.82467] + [0] x_1 + [0] x_2$$

το 44,93% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό παιδιών ηλικίας 12-23 μηνών που έχουν εμβολιαστεί’ εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ και ‘Δημόσιες δαπάνες Υγείας’ ενώ το υπόλοιπο 55,07% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή –

$p=0,123>0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή αποδοχής της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο δεν είναι έγκυρο. Όμοια από τον έλεγχο των συντελεστών:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = [0]$ και $b_2 = [0]$, επομένως η μηδενική υπόθεση είναι αληθής δηλαδή καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, και $x_2 = \text{'Δημόσιες δαπάνες Υγείας'}$ δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή $y = \text{'ποσοστό παιδιών ηλικίας 12-23 μηνών που έχουν εμβολιαστεί'}$.

Dependent Variable: LIFE_EXPECT_ATBIR

Variable		Coefficient	Prob.
C		55.23334	0.0445
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-2.040560	0.6464
PUB_H_EXPEND		6.68E-11	0.2336
MORTALRATE_U_5PTHB		-2.009616	0.1174
PC_CH12_23M_VAC		0.297118	0.2853
R-squared	0.979890	Durbin-Watson	1.244334
Adjusted R ² -	0.963803		
F-statistic	60.90932	Prob(F-statistic)	0.000198

Πίνακας . 79

$$\widehat{Sw}_y = [55.23334] + [0]x_1 + [0]x_2 + [0]x_3 + [0]x_4$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'προσδόκιμο ζωής κατά τη γέννηση' αποδίδεται κατά 97,99% στις ανεξάρτητες μεταβλητές: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'δημόσιες δαπάνες υγείας', 'ποσοστό θανάτων παιδιών κάτω των 5 ετών ανά 1000 γεννήσεις' και 'ποσοστό παιδιών ηλικίας από 12-23 μηνών που έχουν εμβολιαστεί'. Η τιμή $p=0,000198<0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο είναι έγκυρο. Από τον έλεγχο των συντελεστών έχουμε:

Από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = b_2 = b_3 = b_4 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι η μηδενική υπόθεση είναι αληθής δηλαδή καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές: $x_1 = \left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}} \right]$ και $x_2 = \text{'δημόσιες δαπάνες υγείας'}$, $x_3 = \text{'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις'}$ και $x_4 = \text{'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'}$ δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή $y = \text{'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'}$. Το γραμμικό μοντέλο δεν είναι έγκυρο, που έρχεται σε αντίθεση με τον έλεγχο F. Υποθέτουμε ύπαρξη πολυσυγγραμμικότητας. Ο έλεγχος Durbin-Watson $stat=1,244$ (για $n=15$, $k=4$, $\alpha=0,05$, $d_l=0,69$, $d_u=1,97$) $d_l=0,69 < d=1,24 < d_u=1,97$ (αβεβαιότητα για αυτοσυσχέτιση 1ης τάξης).

Dependent Variable: BIRTHRATEPTH

Variable		Coefficient	Prob.
C		15.32622	0.1102
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		5.814144	0.4011
PUB_H_EXPEND		-8.20E-11	0.3364
MORTALRATE_U_5PTHB		-0.998892	0.3836
DEATHRATEPTH		0.053924	0.9486
R-squared	0.843177	Durbin-Watson	2.735807
Adjusted R ² -	0.717719		
F-statistic	6.720780	Prob(F-statistic)	0.030269

Πίνακας . 80

$$\widehat{S_w y} = [0] + [0]x_1 + [0]x_2 + [0]x_3 + [0]x_4$$

το 84,32% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές: $\left[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}} \right]$, 'δημόσιες δαπάνες υγείας', 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' και 'ποσοστό_θανάτων_ανά_1000_ανθρώπους', ενώ το υπόλοιπο 15,68% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Η τιμή $-p=0,030 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο είναι έγκυρο.

Από τον έλεγχο εγκυρότητας του μοντέλου:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

Αν η μηδενική υπόθεση είναι αληθής τότε καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, $x_2 = \text{'δημόσιες-δαπάνες-υγείας'}$, $x_3 = \text{'ποσοστό-θανάτων-παιδιών-κάτω-των-5-ετών-ανά-1000-γεννήσεις'}$, $x_4 = \text{'ποσοστό_θανάτων_ανά_1000_ανθρώπους'}$, δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή $y = \text{'ποσοστό_γεννήσεων_στα_1000_άτομα'}$ (Keller, 2010). Στην παλινδρόμηση αυτή βρίσκουμε τους εκτιμητές των συντελεστών $b_1 = b_2 = b_3 = b_4 = [0]$, επομένως η μηδενική υπόθεση είναι αληθής και καμία ανεξάρτητη μεταβλητή δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη κάτι που έρχεται σε αντίφαση με τον έλεγχο F, επομένως πρέπει να ελεγχθεί ύπαρξη πολυσυγγραμμικότητας.

3.11 Ηνωμένο Βασίλειο

Dependent Variable: TOTAL_H_EXPEND - Sample: 2003 2012 observations 10

Variable		Coefficient	Prob.
C		5.65E+10	0.1499
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		2.39E+10	0.0054
R-squared	0.640318	Durbin-Watson	1.059143
Adjusted R ² -	0.595358		
F-statistic	14.24186	Prob(F-statistic)	0.005436

Πίνακας 81

$$\widehat{UK}_y = [0] + [2.39E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Συνολικές Δαπάνες Υγείας' αποδίδεται μόνο κατά 64,03% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 35,97% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1 = [2.39E+10] \neq [0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PUB_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		4.06E+10	0.2504
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		2.05E+10	0.0079
R-squared	0.607109	Durbin-Watson	0.998500
Adjusted R ² -	0.557998		
F-statistic	12.36188	Prob(F-statistic)	0.007893

Πίνακας 82

$$\widehat{UK}_y = [0] + [2.05E + 10] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'δημόσιες δαπάνες υγείας' αποδίδεται κατά 60,71% στις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 39,29% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1 = [2.55E+09 \neq 0]$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ εξαρτημένης και ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: PRIV_H_EXPEND

Variable		Coefficient	Prob.
C		1.60E+10	0.0035
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		3.36E+09	0.0013
R-squared	0.744855	Durbin-Watson	1.736858
Adjusted R ² -	0.712962		
F-statistic	23.35473	Prob(F-statistic)	0.001300

Πίνακας 83

$$\widehat{UK}_y = [1.60E + 10] + [3.36E + 09] x_1$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'Ιδιωτικές δαπάνες Υγείας' αποδίδεται κατά 74,86% στη μεταβολή της ανεξάρτητης μεταβλητής: $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ το υπόλοιπο 25,14% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από

το μοντέλο. Επειδή $b_1 = [3.36E+09] \neq 0$, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής.

Dependent Variable: POPULATION

Variable		Coefficient	Prob.
C		53516872	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-181333.8	0.4060
PUB_H_EXPEND		5.90E-05	0.0001
R-squared	0.945472	Durbin-Watson	1.161506
Adjusted R ² -	0.929893		
F-statistic	60.68722	Prob(F-statistic)	0.000038

Πίνακας 84

$$\widehat{UK}_y = [53516872] + [0]x_1 + [5.90E-05] x_2$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'πληθυσμός' αποδίδεται κατά 94,55% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών: $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$, 'δημόσιες_δαπάνες_υγείας'. Επειδή $b_1 = 0$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής: $\left[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}\right]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ το $b_2 = [5.90E-05] \neq 0$, σημαίνει ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής 'δημόσιες_δαπάνες_υγείας'.

Variable:MORTALRATE_U_5PTHB

Variable		Coefficient	Prob.
C		18.34179	0.0001
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.040174	0.3645
PUB_H_EXPEND		-1.28E-11	0.0013
PC_CH12_23M_VAC		-0.118280	0.0015
R-squared	0.987232	Durbin-Watson	2.951007

Adjusted R ² -	0.980849		
F-statistic	154.6471	Prob(F-statistic)	0.000005

Πίνακας 85

$$\widehat{UK}_y = [18.34179] + [0]x_1 + [-1.28E-11]x_2 + [-0.118280]x_3$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’ αποδίδεται κατά 98,72% στις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών [$\frac{\text{εξωτερικό_δημόσιο_χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}$], ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’ και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’ ενώ το υπόλοιπο 1,28% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από το μοντέλο. Επειδή $b_1 = [0]$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής: [$\frac{\text{εξωτερικό_δημόσιο_χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}$] στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ τα $b_2 = [-1.28E-11 \neq 0]$, $b_3 = [-0.118280 \neq 0]$ δείχνουν ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και των ανεξάρτητων μεταβλητών ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’ και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’.

Dependent Variable: PC_CH12_23M_VAC

Variable		Coefficient	Prob.
C		84.22693	0.0000
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		-0.682903	0.3465
PUB_H_EXPEND		8.08E-11	0.0163
R-squared	0.684334	Durbin-Watson	1.034015
Adjusted R ² -	0.594143		
F-statistic	7.587654	Prob(F-statistic)	0.017673

Πίνακας 86

$$\widehat{UK}_y = [84.22693] + [0]x_1 + [8.08E - 11]x_2$$

το 68,43% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’ εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές [$\frac{\text{εξωτερικό_δημόσιο_χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}$], ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’ ενώ το υπόλοιπο 31,57% πρέπει να αποδοθεί σε άλλες μεταβλητές που δεν προβλέπονται από

το μοντέλο. Η τιμή $-p=0,0176 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο είναι έγκυρο. Από τον έλεγχο των συντελεστών:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = [0]$, συμπεραίνουμε ότι δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ στο συγκεκριμένο μοντέλο, ενώ το $b_2 = [8.08E-11] \neq 0$ δείχνει ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y και της ανεξάρτητης μεταβλητής $x_2 = \text{'Δημόσιες δαπάνες Υγείας'}$.

Dependent Variable: LIFE_EXPECT_ATBIR

Variable		Coefficient	Prob.
C		89.16960	0.0004
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.082547	0.2303
PUB_H_EXPEND		-6.90E-12	0.4159
MORTALRATE_U_5PTHB		-2.243858	0.0102
PC_CH12_23M_VAC		0.018776	0.8056
R-squared	0.995427	Durbin-Watson	2.371122
Adjusted R ² -	0.991768		
F-statistic	272.0683	Prob(F-statistic)	0.000005

Πίνακας 87

$$\widehat{UK}_y = [89.16960] + [0]x_1 + [0]x_2 + [-2.243858]x_3 + [0]x_4$$

η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής 'προσδόκιμο_ζωής_κατά_τη_γέννηση' αποδίδεται κατά 99,54% στις ανεξάρτητες μεταβλητές: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'δημόσιες_δαπάνες_υγείας', 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' και 'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'. Η τιμή $-p=0,000005 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο είναι έγκυρο.

Από τον έλεγχο των συντελεστών βρίσκουμε:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

επειδή οι εκτιμητές των συντελεστών είναι $b_1 = b_2 = b_4 = 0$, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχθούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και των ανεξάρτητων μεταβλητών $x_1 = [\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, $x_2 = \text{'Δημόσιες δαπάνες Υγείας'}$ και $x_4 = \text{'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'}$ στο συγκεκριμένο μοντέλο. Το $b_3 \neq 0$ δείχνει ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y και της ανεξάρτητης μεταβλητής $x_3 = \text{'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις'}$.

Dependent Variable: BIRTHRATEPTH

Variable		Coefficient	Prob.
C		2.813547	0.5592
EXTERNAL_DEBT_USD_GDP_US		0.123819	0.2641
PUB_H_EXPEND		2.34E-11	0.0433
MORTALRATE_U_5PTHB		0.065260	0.8726
DEATHRATEPTH		0.534416	0.2433
R-squared	0.942399	Durbin-Watson	2.685913
Adjusted R ² -	0.896319		
F-statistic	20.45117	Prob(F-statistic)	0.002672

Πίνακας 88

$$\widehat{UK}_y = [0] + [0]x_1 + [2.34E - 11]x_2 + [0]x_3 + [0]x_4$$

το 94,23% της μεταβολής της εξαρτημένης μεταβλητής εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές: $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, 'δημόσιες_δαπάνες_υγείας', 'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις' και 'ποσοστό_θανάτων_ανά_1000_ανθρώπους'. Η τιμή $-p=0,002672 < 0,05$ για τον έλεγχο F, βρίσκεται στην περιοχή απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Το μοντέλο είναι έγκυρο.

Από τον έλεγχο των συντελεστών

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$$

H_1 : για ένα τουλάχιστον συντελεστή είναι $\beta_i \neq 0$

Στην παλινδρόμηση αυτή βρίσκουμε τα $b_1 = b_3 = b_4 = [0]$ επομένως δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία για να δεχτούμε ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής $y = \text{'ποσοστό_γεννήσεων_στα_1000_άτομα'}$ και των ανεξάρτητων μεταβλητών $x_1 = \left[\frac{\text{εξωτερικό_δημόσιο_χρέος}}{\text{ΑΕΠ}} \right]$, $x_3 = \text{'ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις'}$ και $x_4 = \text{'ποσοστό_θανάτων_ανά_1000_ανθρώπους'}$ στο συγκεκριμένο μοντέλο. Το $b_2 \neq 0$ δείχνει ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής y και της ανεξάρτητης μεταβλητής $x_2 = \text{'δημόσιες_δαπάνες_υγείας'}$.

3.12 Ποσοστό Παιδιών Ηλικίας 12-23 Μηνών που έχουν Εμβολιαστεί

Αν χρησιμοποιήσουμε διαφορετικό μοντέλο π.χ. εξετάσουμε την σχέση χρησιμοποιώντας την απλή γραμμική παλινδρόμηση $y = \beta_0 + \beta_1 x + \epsilon$ τότε έχουμε:

$y = \text{'ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί'}$

$x = \text{'δημόσιες_δαπάνες_υγείας'}$

Dependent Variable: PC_CH12_23M_VAC

Variable	Coefficient	Prob.
Aus_PUB_H_EXPEND	-1.20E-10	0.1590
Fr_PUB_H_EXPEND	2.24E-11	0.0055
Ger_PUB_H_EXPEND	1.68E-11	0.1084
Hel_PUB_H_EXPEND	5.10E-10	0.0031
Ir_PUB_H_EXPEND	1.58E-09	0.0009
It_PUB_H_EXPEND	4.55E-11	0.0192
Net_PUB_H_EXPEND	-2.92E-11	0.0693
Por_PUB_H_EXPEND	9.17E-11	0.7903

Sp_PUB_H_EXPEND	-1.73E-11	0.1541
Sw_PUB_H_EXPEND	-6.74E-11	0.0482
UK_PUB_H_EXPEND	6.06E-11	0.0056

Κεφάλαιο 4

Συμπεράσματα

4.1 Δαπάνες Υγείας

Παρατηρούμε ότι σε όλες τις χώρες του δείγματος, εκτός από την Ελλάδα, για την χρονική περίοδο (2003 -2013) που εξετάζουμε, υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της μεταβολής στις 'Συνολικές_Δαπάνες_Υγείας' και της μεταβολής της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, καθώς και της μεταβολής στις 'Ιδιωτικές_Δαπάνες_Υγείας' και της μεταβολής της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$. Στην Ελλάδα, μια χώρα πληγείσα από την οικονομική κρίση σε μεγαλύτερο βαθμό από τις υπόλοιπες χώρες του δείγματος, στην οποία επιβλήθηκαν αυστηρά μέτρα λιτότητας, αλλά υπάρχει και έντονο το φαινόμενο της φοροδιαφυγής το μοντέλο για τις 'Συνολικές_Δαπάνες_Υγείας' και τις 'Ιδιωτικές_Δαπάνες_Υγείας' δεν είναι έγκυρο. Θα μπορούσε να γίνει έρευνα ποιες άλλες μεταβλητές επηρεάζουν τις μεταβολές των μεταβλητών αυτών.

4.2 Πληθυσμός

Παρατηρούμε ότι για την Αυστρία φαίνεται να υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής 'πληθυσμός' και των δύο ανεξάρτητων μεταβλητών $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ και 'δημόσιες_δαπάνες_υγείας'. Στην Ιρλανδία φαίνεται να υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής 'πληθυσμός' και της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, αλλά δεν σχετίζεται γραμμικά με τις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής 'δημόσιες_δαπάνες_υγείας'. Σε όλες τις υπόλοιπες χώρες υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής 'πληθυσμός' και της ανεξάρτητης μεταβλητής 'δημόσιες_δαπάνες_υγείας', ενώ δεν

σχετίζεται γραμμικά με τις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικό δημόσιο χρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$. Δηλαδή στις περισσότερες χώρες οι δημόσιες δαπάνες υγείας είναι καταλυτικές στην αύξηση ή μείωση του πληθυσμού, αλλά η διαφορετική κουλτούρα των χωρών είναι σίγουρα ένας παράγοντας που μπορεί να αμβλύνει ή να οξύνει τις επιδράσεις των ανεξάρτητων μεταβλητών που εξετάσαμε στις μεταβολές του πληθυσμού.

4.3 Ποσοστό Θνησιμότητας Παιδιών κάτω των 5 ετών στις 1000 γεννήσεις

Σε όλες τις χώρες του δείγματος εκτός από την Γερμανία την Ισπανία και την Πορτογαλία, βρέθηκε ότι η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό θνησιμότητας παιδιών κάτω των 5 ετών στις 1000 γεννήσεις’ έχει γραμμική σχέση με την ανεξάρτητη μεταβλητή ‘εμβολιασμοί παιδιών ηλικίας 12-23 μηνών’. Στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ολλανδία, η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής έχει γραμμική σχέση και με τις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’ αλλά όχι με το $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$. Στην Σουηδία, στην Ελλάδα και στην Γαλλία η μεταβολή τη εξαρτημένης μεταβλητής έχει γραμμική σχέση και με τις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ αλλά όχι με την ανεξάρτητη μεταβλητή ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’.

Στη Γερμανία και στην Ισπανία η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής εξηγείται από τις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’, ενώ δεν φαίνεται να επηρεάζεται από τις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$ και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’. Στην Πορτογαλία η μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής εξηγείται από τις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ενώ δεν φαίνεται να επηρεάζεται από τις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’ και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’.

4.4 Ποσοστό Παιδιών Ηλικίας 12-23 Μηνών που έχουν Εμβολιαστεί

Παρατηρούμε ότι στην Ελλάδα υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό παιδιών από 12-23 μηνών που έχουν εμβολιαστεί’ και των δύο ανεξάρτητων μεταβλητών [$\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}$] και ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’. Στην Αγγλία υπάρχει γραμμική σχέση με την ανεξάρτητη μεταβλητή ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’. Το μοντέλο που χρησιμοποιήσαμε δεν δείχνει σχέση μεταξύ εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’ για καμία άλλη χώρα. Για την Γερμανία, Ιρλανδία, Ιταλία υπάρχει γραμμική σχέση με την ανεξάρτητη μεταβλητή [$\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}$], ενώ στην Ολλανδία, Γαλλία, ενδέχεται ύπαρξη πολυσυγγραμμικότητας. Στην Αυστρία, την Πορτογαλία, την Ισπανία και Σουηδία το μοντέλο δεν είναι έγκυρο. Για τον λόγο αυτό χρησιμοποιώντας διαφορετικό μοντέλο, εξετάζοντας τις μεταβολές της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό παιδιών από 12-23 μηνών που έχουν εμβολιαστεί’ σε συνάρτηση μόνο με την ανεξάρτητη μεταβλητή ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’, βρίσκουμε για τις χώρες Γαλλία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ιταλία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο ότι υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής και της ανεξάρτητης μεταβλητής ενώ στην Αυστρία, την Γερμανία, την Ολλανδία, την Πορτογαλία και την Ισπανία δεν υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης και της ανεξάρτητης μεταβλητής ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’.

4.5 Προσδόκιμο Ζωής κατά την Γέννηση

Παρατηρούμε ότι στην Ιταλία, Πορτογαλία, Ισπανία και Ηνωμένο Βασίλειο, η εξαρτημένη μεταβλητή y =‘προσδόκιμο_ζωής_κατά_την_γέννηση’ έχει γραμμική σχέση με την ανεξάρτητη μεταβλητή ‘ποσοστό_θνησιμότητας_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_στις_1000_γεννήσεις’ αλλά όχι με τις ανεξάρτητες μεταβλητές [$\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}$], ‘Δημόσιες_δαπάνες_Υγείας’ και ‘ποσοστό_παιδιών_ηλικίας_από_12-23_μηνών_που_έχουν_εμβολιαστεί’ ενώ για την Γαλλία βρίσκουμε ότι η εξαρτημένη μεταβλητή έχει γραμμική σχέση με την ανεξάρτητη μεταβλητή ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’.

4.6 Ποσοστό γεννήσεων στα 1000 άτομα

Από την έρευνα βρέθηκε ότι σε καμία χώρα δεν υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής ‘ποσοστό_γεννήσεων_στα_1000_άτομα’ και της ανεξάρτητης μεταβλητής ‘ποσοστό_θανάτων_ανά_1000_ανθρώπους’.

Παρατηρούμε ότι στην Ελλάδα και στο Ηνωμένο Βασίλειο υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής $y = \text{‘ποσοστό_γεννήσεων_στα_1000_άτομα’}$ με τις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’ αλλά όχι με τις ανεξάρτητες μεταβλητές $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ‘ποσοστό_θνησιμότητας_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_στις_1000_γεννήσεις’ και ‘ποσοστό_θανάτων_ανά_1000_ανθρώπους’. Στην Ιρλανδία υπάρχει γραμμική σχέση με τις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, και ‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’. Στην Πορτογαλία υπάρχει γραμμική σχέση με τις μεταβολές των ανεξάρτητων μεταβλητών $[\frac{\text{εξωτερικόδημόσιοχρέος}}{\text{ΑΕΠ}}]$, ‘δημόσιες_δαπάνες_υγείας’ και ‘ποσοστό_θανάτων_παιδιών_κάτω_των_5_ετών_ανά_1000_γεννήσεις’.

Στην Γερμανία, την Ολλανδία και την Σουηδία, το μοντέλο είναι έγκυρο, όμως ο έλεγχος των συντελεστών δείχνει ότι καμία από τις ανεξάρτητες μεταβλητές δεν έχει γραμμική σχέση με την εξαρτημένη μεταβλητή κάτι που υποδηλώνει *φαινόμενο πολυσυγγραμμικότητας*. Στην Αυστρία, τη Γαλλία και την Ιταλία το μοντέλο δεν είναι έγκυρο.

4.7 Γενικά Συμπεράσματα

Παρατηρούμε ότι η οικονομική κρίση επηρέασε τις δημόσιες δαπάνες Υγείας σε όλες τις χώρες του δείγματος. Σε κάποιες χώρες τα μέτρα λιτότητας ήταν περισσότερα από ότι σε άλλες και άγγιξαν μεγάλα ποσοστά του πληθυσμού με άσχημο τρόπο. Κοινωνικές παροχές επηρεάστηκαν από την οικονομική κρίση με αποτέλεσμα κάποιες χώρες να παρουσιάζουν γραμμική σχέση με τις δημόσιες δαπάνες υγείας. Δηλαδή η δραστική μείωση των δημόσιων δαπανών για την υγεία που εφαρμόστηκε στο πλαίσιο της δημοσιονομικής πολιτικής λιτότητας επηρέασε τους εμβολιασμούς σε παιδιά ηλικίας από 12-23 μηνών. Η θνησιμότητα των παιδιών κάτω των πέντε ετών βρέθηκε για αρκετές χώρες του δείγματος ότι επηρεάζεται από τους εμβολιασμούς που γίνονται στα βρέφη ηλικίας 12-23 μηνών. Αυτό δείχνει την μεγάλη σημασία των εμβολιασμών και την αναγκαιότητα να εμβολιάζονται όλα τα παιδιά. Καθιστά σαφές ότι οι εμβολιασμοί

των βρεφών δεν θα πρέπει να περικόπτονται στα πλαίσια εφαρμογής μέτρων λιτότητας καθώς και ότι οι διεθνείς οργανισμοί θα πρέπει να βοηθάνε χώρες που φτάνουν στην έσχατη λύση της περικοπής τους. Η θνησιμότητα των παιδιών ηλικίας κάτω των 5 ετών βρέθηκε επίσης να έχει σε κάποιες χώρες γραμμική σχέση με τις δημόσιες δαπάνες υγείας αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να λαμβάνονται με μεγάλη προσοχή τα μέτρα λιτότητας που αφορούν στις δαπάνες αυτές. Η μείωση των δαπανών αυτών από την πλευρά της πολιτείας δείχνει ότι γίνεται έκπτωση στο πολυτιμότερο αγαθό που μας δωρίζεται και που δεν είναι άλλο από την ίδια τη ζωή. Οι μεταβολές στις δαπάνες υγείας σε κάποιες από τις εξεταζόμενες χώρες έχουν γραμμική σχέση και με τις μεταβολές του πληθυσμού των χωρών αυτών. Στην Ελλάδα δεν βρέθηκε να υπάρχει τέτοια σχέση, γεγονός που μπορεί να οφείλεται σε παράγοντες όπως η κουλτούρα. Περαιτέρω έρευνα θα μπορούσε να γίνει για να διευκρινιστεί κατά πόσο η κουλτούρα με κύριες συνιστώσες την θρησκεία και την εκπαίδευση επιδρά στην μεταβλητή 'πληθυσμός'. Σε κάποιες χώρες βρέθηκε ότι το προσδόκιμο ζωής κατά την γέννηση έχει γραμμική σχέση με το ποσοστό θνησιμότητας των παιδιών κάτω των 5 ετών. Αυτό μας οδηγεί στο να συμπεράνουμε ότι οι παράγοντες-συνθήκες που μπορούν να επηρεάσουν το ποσοστό θνησιμότητας παιδιών κάτω των 5 ετών είναι ικανές να επηρεάσουν και το προσδόκιμο όριο ζωής κατά την γέννηση. Τέλος το ποσοστό των γεννήσεων στα 1000 άτομα στην Ελλάδα βρέθηκε να έχει γραμμική σχέση με την μεταβλητή δημόσιες δαπάνες υγείας. Αυτό σημαίνει ότι οι μεταβολές στις δημόσιες δαπάνες υγείας στην Ελλάδα λαμβάνονται υπ' όψιν από τα ζευγάρια στην απόφασή τους να φέρουν ένα παιδί στον κόσμο, ενώ δεν φαίνεται να υπάρχει γραμμική σχέση με την μεταβλητή ποσοστό θνησιμότητας παιδιών κάτω των 5 ετών. Περαιτέρω έρευνα στο σημείο αυτό θα ήταν να ερευνηθεί σε χώρες με μεγάλο ποσοστό θνησιμότητας παιδιών κάτω των 5 ετών πως επηρεάζεται το ποσοστό των γεννήσεων.

Βιβλιογραφία

1. ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, (2008) *Η Ελληνική Οικονομία και η Απασχόληση*, Ετήσια Έκθεση, Αθήνα
2. Μηλιός, Γ., Δημούλης, Δ. & Οικονομάκης, Γ. (2005) *Η θεωρία του Μαρξ για τον Καπιταλισμό: Πλευρές μιας Θεωρητικής και Πολιτικής Ρήξης*. Αθήνα: Νήσος.
3. Keller, G. (2010) (επιμ.) *Στατιστική για Οικονομικά & Διοίκηση Επιχειρήσεων*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
4. Χάλκος, Γ. (2011) *Οικονομετρία*. Αθήνα: Gutenberg.
5. Keller, G. (2010α) (επιμ.) *Στατιστική για Οικονομικά & Διοίκηση Επιχειρήσεων*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
6. Newhouse, J. (1977) Medical Care Expenditure: A Cross-National Survey. *Journal of Human Resources*, 12, 115-125.
7. Leu, R. (1986), The public-private mix and international health care costs in Public and Private Health Services. *Blackwell, England*, 41-63
8. Parkin, D., McGuire A. & Yule B., (1987) Aggregate Health Care Expenditures and National Income: Is Health Care a Luxury Good? *Journal of Health Economics*, 6, 109-127.
9. Getzen, T. (2000) Health Care is an Individual Necessity and a national Luxury: Applying Multilevel Decision Models to the Analysis of Health Care. *Journal of Health Economics*, 19, 259-270.
10. Niklas, P. (2010) The Growth of Public Health Expenditures in OECD Countries: Do Government Ideology and Electoral Motives Matter? *Journal of Health Economics*, 29, 797-810.
11. Tountas, Y., Karnaki, P. & Pavi, E. (2002) Reforming the Reform: The Greek National Health System in Transition. *Health Policy*, 62, 15-29.
12. Liaropoulos, L. (1995) Health Services Financing in Greece: A Role for Private Health Insurance. *Health Policy*, 34, 53-62.
13. Ifanti, A., Argyriou, A., Kalofonou, F. & Kalofonos, H., (2013) Financial Crisis and Austerity Measures in Greece: Their Impact on Health Promotion Policies and Public Health Care. *Health Policy*, 113, 8-12.
14. Siskou, O., Kaitelidou, D., Papakonstantinou, V. & Liaropoulos, L. (2008) Private Health Expenditure in the Greek Health Care System: Where Truth ends and the Myth begins. *Health Policy*, 88, 282-293.
15. Liaropoulos, L., Siskou, O., Kaitelidou, D., Theodorou, M. & Katostaras, T. (2008) Informal Payments in Public Hospitals in Greece. *Health Policy*, 87, 72-81.
16. Besley, T., Hall, J. & Preston, I. (1999) The Demand for Private Health Insurance: Do Waiting Lists Matter? *Journal of Public Economics*, 72, 155-181.

17. Propper, C. (2000) The Demand for Private Health Care in the UK. *Journal of Health Economics*, 19, 855-876.
18. Morris, S., Sutton, M. & Gravelle, H. (2005) Inequity and Inequality in the Use of Health Care in England: an Empirical Investigation. *Social Science & Medicine*, 60, 1251-1266.
19. Tsiantou, V., Mylona, K., Karampli, E., Boubouchairopoulou, N., Pavi, E. & Kyriopoulos, J. (2004) Challenges and Opportunities in the Management of Chronic Diseases During the Economic Crisis in Greece: A Qualitative Approach. *Value in Health*, 17, PCV 165, A323-A686.
20. Skroumpelos A., Pavi E., Pasaloglou S., Kyriopoulos J., (2014) Catastrophic Health Expenditures and Chronic Condition Patients in Greece. *Value in Health*, 17, PCV 166, A323-A686.
21. Kronenberg, C. & Barros, P-P. (2014) Catastrophic Health Care Expenditure – Drivers and Protection: The Portuguese Case. *Health Policy*, 115, 44-51.
22. Veiga, P., (2008 α) Out-of-pocket health care expenditures due to excess of body weight in Portugal. *Economics and Human Biology*, 6, 127-142.
23. Bhattacharya, J. & Sood, N. (2007) Health Insurance and the Obesity Externality. *Advances in Health Economics and Health Services Research*, 17.6, 279-318
24. Veiga, P., (2008 β) Out-of-pocket health care expenditures due to excess of body weight in Portugal. *Economics and Human Biology*, 6, 127-142.
25. Henschke, C., Sundmacher, L. & Busse R. (2013) Structural changes in the German Pharmaceutical market: Price Setting Mechanisms Based on the early Benefit Evaluation. *Health Policy*, 109, 263-269.